

naša luč

1974

9

SLOVENJ GRADEC

je središče Mislinjske doline z obsežnim gozdnim zaledjem, v kotlini med Uršljo goro in Pohorjem. Zanimiv je umetnostni paviljon, Sokličeva zasebna zbirka, gotska župna cerkev in cerkev Sv. Duha s pasijonskimi

skega, ki obsega predvsem na živinorejo navezane hribovje ob dolinah gornje Soče, Bače in Idrijce. Zanimivih je več značilnih primorskih hiš, muzej za Tolminsko, gotska cerkev sv. Urha iz 15. stoletja, stoletni tulipovec, viseči most čez Tol-

reki se je rodil Josip Stritar, pri Sv. Gregorju pa največji slovenski socialni delavec duhovnik Janez Ev. Krek.

abeceda slovenije

freskami, planinska prečnica.

ŠT. VID PRI STIČNI

je pomembna vas v kotlinici vzhodno od Stične. Zanimive so izkapanine ilirskih gomil. V srednjem veku je bil Št. Vid trg in obsežna prafara. V bližini stoji gradič Grundelj, kjer je živel slikar Ferdo Vesel. Bližnja Temenica je izhodišče na Primskovo — vrh stožčaste gorice z gotsko cerkvijo, ostanki tabora, staro lipo in kamnitimi sedeži pod njo.

TOLMIN

je mesto na terasastem pomolu med Sočo in Tolminko, v goratem svetu, ob stikališču Alp in kraških planot, pod rahlimi vplivi gorske in sredozemske klime. Mesto je središče Tolmin-

minko in gornji del umetnega Soškega jezera.

VELIKE LAŠČE

so središče rodovitne pokrajine doljnskega Krasa med Malo goro, Slemenji, Blokami in Turjaškimi hribi. Pomembne so v naši kulturni zgodovini po rojakih, ki so postavili temelje slovenski književnosti. Zanimiva je dvostolpna cerkev s slikami Janeza Wolfa, zadnjega baročnega slikarja pri nas. Znamenita je bližnja vas Ráščica, ker se je tam rodil Primož Trubar. Prav tako daleč od Velikih Lašč kot Raščica, a v nasprotni smeri, leže Dolnje Retje z rojstno hišo Frana Levstika. Ob hiši stoji lipa in Ilijev kozolec, pod katerim je Levstik pisal „Martina Krpana“. V bližnji Podsm-

ZREČE

so vas s staro kovaško obrtjo v gornji Dravinjski dolini pod Pohorjem. Zanimiva je razvalina na gradu, zreški dvorec iz 18. stoletja, župna cerkev iz 16. stoletja in gotska podružna cerkev sv. Martina.

ŽIRI

so gospodarsko precej razvita vas v kotlastem gornjem delu Poljanske doline, s sosednjimi vasmi Stara vas, Dobračeva, Nova vas in Selo zrasle v veliko naselje — Žiri v širšem smislu. Polovica prebivalcev je zaposlena v industriji. Zanimiv je starejši del vasi pod Taborom z nekaterimi značilnimi hišami cerkljansko-loškega tipa, čipkarstvo, tovarna čevljev in velika cerkev.

BOROVNICA

je barjanska vas, pomaknjena v grlo zatoka med Rakitniško planoto in Menišijo. Zanimiv je del stebra nekdanjega železnikega viadukta v dveh nadstropjih, ki je v dolžini 472 metrov in v višini 38 metrov prekoračil dolino nad vasjo. Kakšno uro hoda proti jugovzhodu je vhod v slikovite tesni Pekel, po katerih teče v brzicah Otavščica, niže imenovana Borovniščica. Čez pečevje pada v petih slapovih. Tu rastejo zastopnice gorske flore. Steza teče ponekod po vklesanih stopinjah ob klinih in vrveh v gozdni samoti nad gornjim slapom, kjer se včasih zadržuje čreda gamsov.

Slika na naslovni strani: Pogled na Triglav z Uskovnice.

Šmarje pri Jelšah, krajevno središče gornjega Posotolja, v prijazni gričevnati pokrajini s sadovnjaki in vinogradi. Desno na hribu je Sv. Rok, znana božja pot.

skem Lurdu, zbrali invalidi in bolniki iz vse Slovenije na svetoletno romanje. Župnijski urad je poleg organizacije bogoslužja poskrbel tudi za topla okrepčila. Za težje bolnike je „Ognjišče“ pripravilo več invalidskih vozičkov. Podobna romanja so bila letos tudi na Brezjah, Stični, pri Mariji v Puščavi in v več manjših krajih posameznih dekanij.

CELJE. — Konec septembra in v začetku oktobra je bila v Celju osma zlatarska razstava. Udeležilo se jo je okrog 100 razstavljalcev iz vse države kot tudi nekatere tuje firme iz ostale Evrope in Amerike. Letošnja razstava je bila za razliko od lanske sodobnejša po modnih oblikah in dostopnejša po ceni izdelkov. Trije eksponati so dosegli vrednost 30 tisoč din. V lapidariju pa imajo spravljenega za več kot za 10,000.000 din zlata.

DRAVOGRAD. — Podjetje „Monter“ gradi na Otiškem vrhu center za uk in izobraževanje kovinarskih delavcev. Vsako leto izšolajo okrog 20 novih delavcev, ki pozneje s

svojo strokovnostjo opravljajo najtežja in zahtevna montera dela po vsej Jugoslaviji. V ta namen gradi posebno halo, v kateri bodo vsa potrebna učila.

HOČE pri Mariboru. — Tu so zgradili najmodernejšo tovarno betona v Jugoslaviji. Opremljena je z naj-sodobnejšimi elektronskimi napravami, ki omogočajo povsem mehkanizirano delo. Ves aparat upravlja le en človek. V eni uri proizvede 80 m³ betona.

KOPER. — Izgradnja centralne bolnišnice v Izoli za celotno obmorsko področje se bo po dolgih

(Dalje na 10. strani)

recimo babu bab!

Tisti delavec, ki vse vidi, je najbolj varen na cesti.

Zakaj tudi ljudem z napakami ne znižamo cene?

Že več je bilo takih, ki so poskušali živeti pošteno, pa je bilo že prepozno.

Vse žabe ne regljajo, nekatere diskutirajo.

Tudi osel prikimava, pa ga nihče zato ne šteje med pametne.

Najboljša shujševalna kura je minimalni delavski dohodek.

Če me že vlečete v lepšo bodočnost, ne vlecite me za nos!

Tiste, ki so na poti v srečno bodočnost z avtomobili, prosimo, naj ne podirajo pešcev!

Najlepše donijo prazne besede.

— Bil si zadolžen, da odpraviš korupcijo, malverzacije, izkoriščanje službenega položaja, okoriščanje z družbeno lastnino — ti pa nič...!

smrt - srečni odhod domov

Lani je „Družina“ povprašala najrazličnejše naše ljudi v Sloveniji o tem, kaj pomeni zanje smrt: ali samo odhod iz tega življenja ali tudi vstop v večnega. Nekaj najbolj zanimivih odgovorov smo izbrali za našo anketo tega meseca.

FRANC SMOLKOVIČ:

Včeraj sem šel za pogrebom ena-

intridesetletnega fanta. Umrli je zaradi izčrpanosti in zapuščenosti. Pogreb je bil civilen. Zdel se mi je trikrat žalosten: ker smo imeli slabo vreme, ker je mati izgubila edinega sina in ker je bil brez upanja in tolažbe. Tedaj sem občutil, kako žalostno je takšno odhajanje. Če bi bil pogreb cerkven, bi bilo drugače. Seveda ni dovolj pogreb, potrebna je tudi vera. Za kristjana

smrt ni izguba, temveč dobiček. Veste, pogreb tega človeka bi lahko bil cerkven, saj je bil fant krščen. Težava je bila pač v tem, da za civilni pogreb materi ni bilo treba plačati uslug pogrebnega zavoda.

JOŽE PAVLIČ, profesor:

Čeprav mnogi drugače mislijo, je zame smrt srečen odhod domov. Ko bom zaspal, se bom srečal z vsemi, ki so mi bili ljubi in dragi. Nato bom sam čakal na tiste, ki bodo prišli za nami. Tako imam Vse svete za slovesen praznik, saj je to dan živih, kakor posrečeno pravi tudi naš Župančič.

SESTRA BERTILA, redovnica:

Ob Vseh svetih so naše misli bolj kot sicer obrnjene na konec življenja, v smrt. Treznijo nas ti prazniki. Podobno kot ob srečanju s smrtjo v družini ali sorodstvu nas tudi ti dnevi živih silijo v pospešeno iskanje smisla življenja. Tega nismo vedno pripravljeni iskati. Naše misli in naši načrti so prej kratkoročne kot dolgoročne narave. Živimo iz dneva v dan, iz rok v usta, iz službe v stanovanje in nazaj. V teh novembrskih dneh pa smo — naj bodo naša prepričanja še tako različna — vsi združeni v istem nemiru: Kaj je resnični namen našega življenjskega potovanja?

MARIJA HRVATIN, mati, vdova:

Veste, smrt kot takšna ni za nobenega človeka veselo sporočilo. Vedno je razhajanje. Doživetje smrti kot dokončne ločitve mora biti nekaj strahotnega. Ne morem si predstavljati, kako bi mogla prenesti moževo smrt brez vere v

nevidno življenje in nevidno povezanost človeške skupnosti. Trdno verujem, da smo vsi — živi in mrtvi — nenehno povezani in da je ta vez toliko trdnejša, kolikor močnejša je naša vera. Naši pokojni so z nami, med nami žive kot starejši bratje, ki so že naredili zadnji življenjski izpit. Letošnje Vse svete pričakujem drugače kot lansko leto. Pokopališče mi je postalo bližje. Tam bom lažje razumela resnico vstajenja, ker se bo naselila vame, tako kot se je v marsikoga v zgodovini človeškega odhajanja. Ob smrti jasneje spoznavam, kaj je moja naloga, kaj moje poslanstvo in v čem moje upanje. Vsaka smrt je kakor opomin, le da ga ne znamo ali nečemo dovolj ceniti.

ANICA VALENCIČ, samska:

Na smrt gledam po krščansko. Obenem pa mi je vzpodbuda za takšno gledanje. Spomin na rajne, ki ga smrt nosi s seboj, utrjuje prepričanje, da nismo povsem ločeni od tistih, ki smo jih pokopali. Tako nam srečanje s smrtjo razblinja lažne predstave o življenju. Po njej se lažje zavemo, da je vsako življenje priprava na smrt kot vrata v neznano. To upanje v neznano mi pomaga, da se smrti ne bojim, kot bi se je sicer. Ob praznikih Vseh svetih pa, menim, bi se morali tudi na pokopališčih veliko bolj posvečati umrlim kot nagrobnikom.

MARIJA KNEZ, gospodinja:

Dan mrtvih je zame praznik naših rajnih staršev, sorodnikov, bratov, sester, vseh, s katerimi smo kdaj skupaj živeli. Tedaj poromamo na grobove, prinesemo rože ali sveče, spominjamo se jih, hkrati pa se spomnimo tudi samih sebe in tega, kar nas čaka. Da, mislim, da je takrat potrebno še prav posebej misliti na našo bodočnost. Verujem v posmrtno življenje. Verujem, da se bomo nekoč spet videli. Hodim v cerkev. Predstav o posmrtnem življenju pa nimam. Saj jih

(Dalje na str. 8)

ne ljubimo samo z jezikom!

Zapoved ljubezni, ki nam jo je dal Kristus, presega človekovo zmogljivost.

Pridiga na gori kaže, kako Jezus Mojzsove postave sicer ni odpravil, a je hkrati naredil iz nje več kot togo pravilo, ki pravi: „Do tod moraš, naprej ti ni treba!“ Jezus je spremenil postavo v ukaz ljubezni, ljubezen pa nikdar ne reče: „Dovolj je!“

Postava je s tem postala resnejša. To se jasno kaže v Jezusovih besedah o sodbi:

„Tedaj poreče kralj tistim, ki bodo na njegovi desnici: ‚Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti; popotnik sem bil in ste me sprejeli; nag sem bil in ste me oblekli; bolan sem bil in ste me obiskali; v ječi sem bil in ste prišli k meni... Resnično, povem vam: Kar ste storili kateremu izmed mojih najmanjših bratov, ste meni storili.‘ Takrat poreče tudi tistim, ki bodo na levi: ‚Proč izpred mene, prekleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angelom. Zakaj lačen sem bil in mi niste dali jesti; žejen sem bil in mi niste dali piti; popoten sem bil in me niste sprejeli; nag sem bil in me niste oblekli; bolan sem bil in v ječi in me niste obiskali... Resnično, povem vam: Česar niste storili kateremu izmed teh najmanjših, tudi meni niste storili.‘ In ti pojdejo v večno trpljenje, pravični pa v večno življenje.“

Od Jezusa naprej je vsaka človeška odklonitev odklonitev ljubezni in to je hujše od vsega drugega.

Hkrati pa je vse postalo osebnejše. Postava ni več mrzel predpis, ki ima kaznen za sa-

modejno posledico. Postala je osebna naloga, ki se zmerom usmerja k drugi osebi, k Bogu ali kakšnemu človeku. Prav zato ne pozna konca.

Apostol Janez je zapisal: „Kdor ima premoženje sveta in vidi brata v pomanjkanju, pa svoje srce pred njim zapre, kako more biti ljubezen božja v njem? Otročiči moji, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici!“

Samo močna volja in trdni nameni še ne morejo dati tej ljubezni, da bi rasla. Za ljubezen so potrebne še druge lastnosti, recimo odkritost, spoštovanje, hvaležnost.

Ljubezen moramo iskati z vsemi vlakni našega bitja: vsa rahločutnost, vsa resnoba, vse veselje, vsak napor in vsa sproščenost naše notranjosti so potrebni, da jo naredijo pristno in bogato. Vse versko in svetno znanje, kar ga premoremo, je potrebno, da ji utremo pot.

Naše srce hrepeni po tem, da bi ponižno prosilo zanjo. To je prošnja, da bi nam Bog dal svojega Duha, ki „umiva, kar je nečistega, ki uklanja, kar je togega, ki greje, kar je mrzlega, ki zdravi, kar je ranjenega“, kot pojemo v himni „Pridi, prid, Sveti Duh!“

Kristjan naj ljubi tako, kot ljubi Bog, to se pravi, ljubi naj ves svet! „Svet“ pri tem ne pomeni samo sveta na nedeljsko jutro, temveč tudi in predvsem ponedeljkov svet, svet našega dela in naše vsakdanjosti, zemljo, na kateri ljudje delujemo. V tem svetu živi naš Bog.

To pa vključuje življenje v zakonu in družini, življenje v državi, spoštovanje do življenja drugih, delo in lastnino, pomoč soljudem, kulturo in prosti čas, iskanje resnice.

Po Holandskem katekizmu

vital vider:

zakonca - se poznata?

Kaj je na starost človeku najtežje? Biti sam. V domovih za onemogle imajo vsega, samo ljubezni domačih ne. Čim večje število otrok imata zakonca, tem večja verjetnost je, da bo kdo izmed njih posebej skrbel zanj, ko bosta stara in onemogla. Več obiskov, več pisem.

Tudi skrb za mladost zakoncev zahteva več otrok. Otrok človeka pomlajuje. Starši z več otroki ostanejo dalj časa notranje mladostni, ker so se dolgo gibali v svetu mladih.

Ni treba posebej poudarjati, da večje število otrok vzgojo olajšuje. Otroci so drug drugemu najboljši vzgojitelji in si omogočajo

v šoli evangelista marka

kamela in šivankino uho

Pr. našali so mu tudi otročiče, da bi se jih dotaknil, učenci pa so prinašalce grajali.

Judovski starši so na Gospodov dan, ob sobotah, polagali roke na svoje otroke. Ob tej priložnosti pa so prosili Jezusa, naj on s svojim otrokom položi roke na glavo in jih blagoslovi. Isti časno so judovski farizeji ocenili kot verski ideal to, da je nel do obvladal zamotano judovsko postavo, zato je veljala pobožnost otrok kot nekaj nezadostnega, pred Bogom brez posebne vrednosti. Kdor je hotel med verskimi voditelji kaj veljati, se ni ukvarjal z otroki. To je bil razlog, zakaj so Jezusovi učenci odganjali ljudi, ki so prihajali s svojimi otroki.

Ko je Jezus to videl, se je vznemjel in jim rekel: „Pustite otročiče, naj prihajajo k meni, in ne branite jim, zakaj takih je božje kraljestvo. Resnično, povem vam: Kdor ne sprejme božjega kraljestva kakor otrok, ne pride vanj.“ In objemal jih je, polagal nanje roke in jih tako blagoslavljal.

Jezus je bil nad takim ravnanjem učencev vznemirljiv, kajti tudi v tem je bil drugačnega mnenja kakor njegovi sodobniki. Božje kraljestvo je treba sprejeti kakor otrok: v popolni odprtosti za prihod Boga, kot dar, ki ga človek ne more doseči z lastnim prizadevanjem, kot so o tem mislili farizeji.

In Jezus se je ozrl okrog ter rekel svojim učencem: „Kako težko bodo tisti, ki imajo bogastvo, prišli v božje kraljestvo!“

S temi besedami je Jezus potrdil vsakdanjo in pravkar spet z bogatim fantom doživeto dejstvo, da bogataši v božje kraljestvo težko vstopajo, ker so tako zelo pod oblastjo bogastva.

Učenci so strmeli nad njegovimi besedami. Jezus pa zopet spregovori ter jim pravi: „Otroci, kako težko je njim, ki se zanašajo na bogastvo, priti v božje kraljestvo.“

Strmenje učencev je razumljivo, če vemo, da je imela večina Judov bogastvo in časne dobrine za znamenje božjega blagoslova. Evangelist Marko hoče povedati, da so bili učenci prav tako vzgojeni v duhu, v katerem je bil vzgojen bogati fant, s katerim se je Jezus pravkar pogovarjal in ki je hotel postati Jezusov učenec, pa ni bil sposoben izpolniti Jezusove zahteve, da bi prodal svoje premoženje, in je žalosten od Jezusa odšel. Jezus svojo trditev o težkem vstopu bogatašev v božje kraljestvo ponovi. Pri tem nagovori učence z besedo „otroci“, s čimer hoče prav gotovo namigniti na resnico, ki jo je malo prej povedal: „Kdor ne sprejme božjega kraljestva kakor otrok, ne pride vanj.“

„Laže je velblodu iti skozi šivankino uho, kakor bogatino priti v božje kraljestvo.“

Z besednim pretiravanjem, kakršna so bila v vzhodnjaški govorici zelo razširjena, je Kristus nazorno pojasnil, da je za tistega, ki ima veliko premož-

nje, tako nemogoče priti v božje kraljestvo, kakor je nemogoče veliki kameli priti skozi majhno šivankino uho, če ne naredi Bog za mogoče to, kar je za človeka nemogoče, da namreč človek ne zapade popolnoma bogastvu in sili po njem.

Ti so se čudili in so med seboj govorili: „Kdo se more tedaj zveličati?“

Učenci so hoteli reči, da smo potemtakem vsi izgubljeni, saj smo končno vsi navezani na premoženje ali ga vsaj vsi iščemo.

Jezus se vanje ozre in reče: „Pri ljudeh je nemogoče, ne pa pri Bogu; zakaj pri Bogu je vse mogoče.“

Če je človek, tudi bogataš, odprt za dobro, mu bo Bog dal moči, da kljub velikemu bogastvu ne bo izgubil smisla za Boga in za njegove zahteve. Zgodovina nam potrjuje resničnost tega Kristusovega zagotovila s primeri, ko so imeli veliki bogataši tudi veliko srce za druge ljudi — in torej za Boga.

In začel mu je govoriti Peter: „Glej, mi smo vse zapustili in šli za teboj!“

Z nemalo ponosa je tedaj Peter ugotovil svojo in svojih tovarišev nenavezanost na snovne dobrine. Oni so zares vse zapustili: posestva, poklic, celó žene in otroke. Vse njihovo življenje sedaj pripada Jezusu.

Jezus je rekel: „Resnično povem vam: Nikogar ni, ki bi zapustil hišo ali brate ali sestre ali mater ali očeta ali otroke ali njeve zaradi mene in zaradi evangelija in bi ne prejel stokrat toliko: zdaj v tem življenju hiš in bratov in sester in mater in otrok in njiv, sredi preganjanja, v prihodnjem veku pa večnega življenja.“

Jezus zna upoštevati žrtev svojih učencev, zato pojasni slovesno in z vso svojo oblastjo (zato uporabi izraz: „Resnično povem vam!“), da nihče ne zapusti sorodnikov ali posesti zaradi njega, ne da bi to znova stokrat dobil v večnem življenju. Z izrazom „večno življenje“ je mišljena božja večnost, ki je v popolnem nasprotju s človekovim doživljanjem časa in minljivosti, tisto božje trajanje, ki je ne le brez začetka in konca, marveč ki ne pozna tudi nobenega „prej“ in „pozneje“ in je sama sedanost in polnost bivanja. Ko je sprejel Bog, s tem da je postal njegov Sin človek, vase čas in spreminjanje, ne da bi bila zato načeta popolnost njegovega večnega bivanja, je bila v Kristusu človeku milostno odprta božja večnost: človek more biti deležen večne božje polnosti bivanja. — Kristusov učenec bo pa že tudi v tem življenju prejel povračilo za svojo odpoved zaradi Kristusa, čeprav mu niti s preganjanjem ne bo prizaneseno. Povračila v tem življenju — hiš in bratov in sester in mater in otrok in njiv — ne gre jemati v dobesednem, snovnem pomenu, ampak v višjem, se pravi, vse te dobrine so le podoba duševnih in duhovnih dobrin: zadovoljstva srca, veselja, notranjega miru in pa pomnožitev božjega življenja v duši.

„Mnogi prvi pa bodo poslednji in poslednji prvi.“

V bodočem svetu bo red tak, da bodo mnogi, ki so na tem svetu prvi (to je tisti, ki vzdržujejo svoje bogastvo, mesto v družbi ali oblast v nasprotju z božjo voljo), na drugem svetu zadnji. Tisti pa, ki so tu zaradi božje volje zadnji, bodo tam prvi.

pameten vstop v življenje, kjer je treba živeti med mnogimi.

Četudi je res, da ob prevelikem pomanjkanju medsebojnega razumevanja med zakonci tudi otrok ne more delati čudežev, je vendar statistično ugotovljeno, da je največ ločitev v družinah, kjer je manj otrok, in najmanj tam, kjer je več otrok. Otrok povezuje starše.

Zanimiv pojav v življenju družin in Cerkve je tudi ta, da še vedno prihajajo skoraj povsod duhovniki iz številnih družin. Razlaga za to je gotovo tudi v večji socialnosti in prilagodljivosti otrok iz takih družin.

Še nekaj besed o odnosih do staršev in sorodnikov.

Célo vrsto problemov lahko srečamo v teh odnosih. Na splošno pa bi lahko rekli, da te težave niso usodne, čeprav so številne in zelo znane.

Oba zakonca morata priznati, da sta v svojih družinah veliko dobila. Zato je razumljivo, da sta oba še zelo navezana na svoji družini tudi po poroki.

*Ko se dva poročita in se
(Dalje na str. 9)*

antigona še vedno išče mrtvega brata

Znan je motiv Sofoklejeve Antigone iz stare grške dramatike.

Ojdipova sinova Eteokles in Polyneik se pri vladanju spreta, zato prvi izžene drugega na tuje. Ta pa se vrne z vojsko nad rodno mesto. V dvoboju oba padeta. Vlado prevzame Kreon. Medtem ko Eteokla slovesno pokopljejo, prepuste Polyneika ujedom. Kreon odloči, da bo tisti, ki bi si drznil Polyneika pokopati, kamenjan. Ker po grški veri duša ni našla miru, dokler ni bilo truplo pokopano, je Antigona kljub Kreonovi prepovedi pokopala brata Polyneika z besedami, da je treba „zakone v duši bolj poslušati kakor državne“. Kreon jo je dal zato živo zazidati.

Ta motiv stare grške drame prihaja človeku vsako leto znova v spomin posebno v mesecu novembru. Koliko slovenskih žena in deklet bi rado poromalo na grobove svojih mož, sinov bratov in fantov, pa ne morejo, ker ti grobovi, razmetani po vsej Sloveniji, ali niso znani, ker ne smejo biti znani, ali niso priznani!

Devetindvajset let je poteklo od konca vojne, Antigona pa groba svojega brata še ni našla. A iskati ga ni nehala in ga še bo, saj gre za najbolj pletno dejanje do mrtvega, ki mu ga more in mora izkazati.

Kaj ne bi bilo edino človeško, vrniti tem slovenskim Antigonom njih može, brate in fante — vsaj mrtve?

(Nadaljevanje s str. 5)
ne morem imeti. Glavno je upanje, kajne?

ANTONIJA FRELIH, gospodinja:

Rada grem na pokopališče, da preiščujem o mrtvih, o tem, kako je z našim življenjem, kako je sedaj z njimi, kako bo z menoj. Vedno se rada vračam k njim, pa naj bom dobre volje ali žalostna. Menim se z njimi, kot da bi bili živi. Tam, na pokopališču, prižgem svečko in preiščujem. Tako mirno je, tiho in prijetno. Posebno po materini smrti odhajam rada tja. Zdi se mi, kot da bi prišla domov.

JANEZ FLAC, bogoslovec:

Prvi november? To je dan, ko obiščeš svoje starše, stare starše, starši svoje otroke, svojce, ki so že umrli. Ta praznik se mi je zdel vedno nekaj lepega. Kot otrok se nisem mogel nagledati sveč, ki so plapolale, vencev in rož. Vsi se spomnimo naših umrlih, ki so kaj naredili ali dosegli za ljudi. Pravzaprav je to dan živih. Verujem v

posmrtno življenje. V tem je smisel življenja. Govorim kot kristjan.

NEVERNI:

Kar pod skupnim naslovom navajamo nekaj izjav nevernih: Nisem veren. Krščen pa sem. Z vero sem se že srečal, toda odločil se še nisem. Sicer ne vem, kako bi se. Verjetno bi moral dobro pretuhtati. Ves dan delam, potem grem v družbo. Nimam časa za kaj drugega. — Na svojo smrt nikdar ne mislim. Nisem veren. — Posmrtno življenje? Nesmisel! Človek umre, organizem preneha delovati, kakor se ustavi, recimo, stroj: pokvari se in ne deluje več. — Ne verujem in ne hodim v cerkev. Po smrti mislim, da ni ničesar. — Odločno sem prepričan, da je s smrtjo vsega konec.

VERUJEJO V BOGA, NE PA V POSMRTNOST:

Tudi tu objavljamo pogovore pod skupnim naslovom: Verujem v Boga, ne verujem pa v posmrtno živ-

ljenje. Po veri živim, kaj bo kaksneje, me pa ne zanima. — Ne vem, ali je prvi november dan mrtvih ali dan živih. Trdno nisem prepričana o tem. Morda verujem, toda prepričana res nisem o tem. — Sem veren. Če bom po smrti še živel? Po smrti si „hin“. Po smrti ni nič. — Sem verna, v cerkev pa ne hodim. Posmrtnost pa ne pride v poštev, to pa ne. Ko enkrat umreš, umreš. Končano je. — Sem veren, toda preveč pobožen nisem. Sem internacionalec. O posmrtnem življenju pa jaz nič ne vem. — O posmrtnem življenju smo veliko govorili pri študentskem verouku, vendar ne vem: priznati moram, da si nisem na jasnem.

*

Kdor veruje v Kristusa, ve, da po smrti ne samo življenje je, ampak da sta po božjih načrtih celó

vs a vsebina in ves smisel prav tam. Zato nam je žal ljudi, ki tega ne verujejo, ker res nima njihovo življenje pravega smisla in prave tolažbe. Obenem se pa ne moremo dovolj načuditi tistim, ki govorijo, da verujejo v Boga, ne verujejo pa v posmrtnost. To se nam zdi najmanj dosledno.

Če skušamo razumeti, zakaj nekateri (ali mogoče mnogi) ne verujejo v posmrtnost, se mi zdi, da zato, ker si posmrtnosti ne morejo predstavljati: težko namreč verjameš tisto, česar si ne moreš predstavljati. A to seveda ne more biti razlog za nevero. Obenem je treba reči, da so največji duhovi človeštva, ne le kristjani, jasno govorili o svoji veri v posmrtnost.

Sicer pa: kakšen smisel bi imele naše življenje, ko ne bi bilo življenja po smrti?

(Nadaljevanje s str. 7)

eden priženi k drugemu, se mora priženjeni zavedati, da je pač „tujec“ pri hiši, ker ga domači poznajo pravzaprav še zelo malo časa. In čeprav se mož ali žena hočeta zavestno upirati vplivom družine, iz katere izhajata, je le tako, da se bosta prej ali slej odločila po starem načinu. Tudi starši enega in drugega čutijo do konca svojega življenja nekako odgovornost za svojega sina ali hčer in se ne odrečejo tako zlahka temu občutku dolžnosti.

Po neki anketi v ZDA je prek 500 parov reklo, da je bil odnos moža do tašče večkrat bolj težaven kot odnos moža do tasta. In drugi podatek: žene so imele štirikrat več težav s taščo kakor s tastom.

Zakaj tako? Odgovor ni težak: nobeno bitje ni z otrokom tako povezano kakor mati, zato je razumljivo, da mati ne more kar tako izgubiti tistega, kar je postalo z njo eno.

Mnogokrat se s časom marsikaj umiri. Starši uvidijo, da so poročeni otroci le zmožni samostojnega življenja. Pa tudi otroci vidijo, da starši le niso tako neumni in da imajo večkrat prav. (Bo še)

rojeni za novi svet

Nemški filozof Heidegger pravi, da je človek „bitje, določeno za smrt“.

„Prelepo je, da bi moglo biti res,“ si misli neveren človek, ko sliši govoriti o vstajenju od mrtvih.

„Umreš, pa te ni več,“ je dejal star cerkovnik mlademu duhovniku, ki je ves prevzet govoril o vstajenju. Morda je že šestdeset let nosil „alelujo“ v velikonočni procesiji in s pritrkavanjem vabil ljudi k procesiji, pa ni vedel, da je v aleluji odgovor na vse. V njej so rešene uganke, s katerimi se

človeštvo zaman ubada že tisočletja.

Velika noč nam pove, da je svet v bistvu že spremenjen. Ta bistvena sprememba izhaja iz vstajenja Jezusa iz Nazareta. Nemški teolog Karel Rahner je o tem zapisal: „Kar mi imenujemo Kristusovo vstajenje in na kar gledamo bolj kot na Kristusovo zasebno usodo, je samo prvi znak, da je v resničnem in odločilnem jedru stvari vse postalo drugače. Seveda tega po skušnji še ne zaznavamo. Kristusovo vstajenje je prvi izbruh vulkana, ki pove, da v notranjosti sveta že gori božji ogenj, ki bo vse pripeljal v čudoviti žar.“

Jezusovo vstajenje mi zagotavlja: Bog nam pripravlja nov svet. Jezusovo vstajenje je rojstvo tega novega sveta, tistega resničnega, neminljivega sveta, ki ni obsojen na umiranje.

Rojstvo novega sveta je pa novica, ki je tudi zame silno važna. Važna je za vsakega, ki živi in ljubi življenje. Postali smo takrat kandidati za vstop v ta novi svet.

Ker smo krščeni in ker verujemo, je seme novega sveta že položeno v nas. V vsej resničnosti ga že nosimo v sebi, čeprav tega ne čutimo.

natočimo si čistega vina!

POČITNICE SO TU. KAM NAJ VTAKNEM FANTA IN PUNCO, DA BO NAJMANJ ŠKODE, OZIROMA NAJVEČ KORISTI?

● V tujino na začasno delo, da si bosta prislužila za brezplačno šolanje doma.

„V NEMČIJI SE JE BENCIN ŽE POCENIL, KER SO GA LJUDJE PREMALO KUPOVALI.“

„DA, TO JE ZNAČILNO ZA KAPITALISTIČNE DRŽAVE: NA VSE NAČINE SKUŠAJO LJUDEM IZPULITI DENAR IZ ŽEPA.“

V gostilni.

Gost: „Kaj se je meso spet podražilo, da ste mi ražnjiče toliko zaračunali?“

Natakar: „Meso ne, les se je blazno podražil.“

DELAVEC DIREKTORJU: „LETOS MI JE STANDARD ZRASEL! LANSKO LETO NISEM SMEL NITI POMISLITI NA POČITNICE NA MORJU, LETOS PA LAHKO ŽE MISLIM NANJE, SAMO ŠE DENAR MI MANJKA.“

Kupec trgovcu: „Kaj boste pa potem z vašim plinom, ko ga bodo tistih dvajset milijard kuubičnih metrov zbezali na dan, ki so jih odkrili pri Lendavi?“
Trgovec: „Podražili ga bomo.“

DIREKTOR DELAVCU: „NO, PA KAJ, ČE IMAM VILO? ALI NI TOVARNA TVOJA?“

„Že vrabci čivkajo, da s takimi cestami ne moremo uspešno razvijati turizma. Človek res ne ve, kaj naj bi storil!“
„Postrelimo vrabce!“

SKORAJ TRIDESET LET LOVIM POPREČJE, PA SEM VEDNO ZA 30% POD NJIM. KDAJ GA BOM DOSEGEL?

● Verjetno kmalu, saj bo poprečje vsak čas tako nizko, da sploh ne bo mogoče biti 30% pod njim.

● Nikdar. Pozabil si pihati z vetrom.

NATAKAR GOSTU: „KAJ STE IMELI?“

GOST: „NIČ.“

NATAKAR: „VSE SKUPAJ ZNESE TRI TISOČ DIN.“

Mož ženi: „Za Tončkovo brezplačno šolanje bomo morali letos plačati najmanj tristo tisoč...“

STANOVANJ SO POTREBNI LE ŠE TISTI, KI NISO DOSEGLI KORITA.

Včasih je skoraj nujno, da človek postane opica, če hoče zlesti na zeleno vejo.

PRAVICO DO DELA IMAJO VSI, PRAVICO DO BOGATENJA PA SAMO NEKATERI.

Učiteljica: „Zadnjič smo govorili o naši trgovini. Kaj na primer izvažamo na tuje?“

Učenec: „Gradbeno železo, cement, umetna gnojila...“

Učiteljica: „Dobro. In kaj uvažamo?“

Učenec: „Gradbeno železo, cement, umetna gnojila...“

PO KAKŠNIH STROKOVNJAKIH JE PRI NAS NAJVEČ POVPRASHEVANJA?

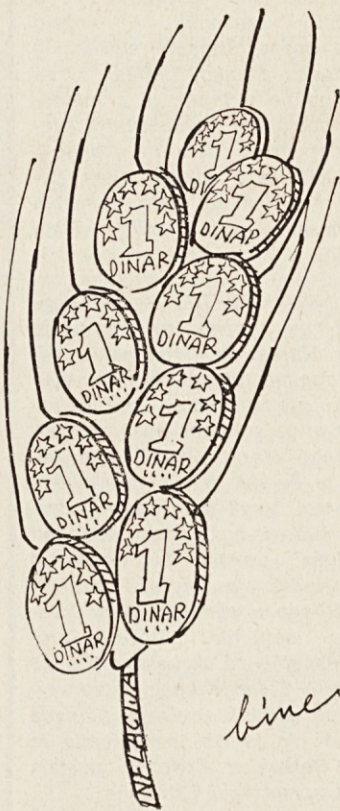
● Po tistih, ki tiho prikimavajo in glasno ploskajo.

ZAKAJ SO KOMIKI IN HUMORISTI V PRIVATNEM ŽIVLJENJU TAKO RESNI IN ČEMERNI?

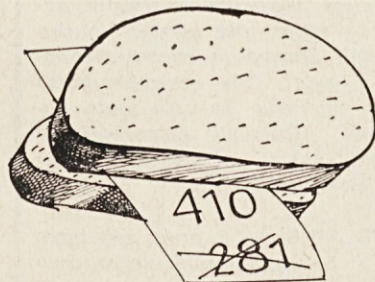
● Menda nikoli ne vedo, ali bodo noč prespali v svoji ali v državni postelji.

ZARADI NOVIH PODRAŽITEV OBČANI NISO PREVEČ GODRNJALI, KER SO BILI PRAVOČASNO INFORMIRANI.

Po Pavlihu

REKORDNI PRIDELEK

SENDVIČ A LA „ZIS“ (= Po Zveznem izvršnem svetu)

je župnik Franc Mikuž o utemeljenosti misijonske dejavnosti in o praktičnih vprašanjih, ki vežejo vernike doma. Starosta slovenskih misijonarjev Stanko Podržaj, ki že 45 let deluje v Indiji, je z mladeniškim nastopom navduševal s svojimi odgovori o delu in evangelizaciji. Skupaj z misijonarjem Evgenom Ketišem sta nato pokazala filme in slike o misijonih v Togu in Indiji.

LJUBLJANA-KOSEZE. — 8. septembra, na praznik rojstva božje Matere Marije, je ljubljanski nadškof Pogačnik ob udeležbi mnogih verskih predstavnikov, graditeljev in župljanov posvetil novo cerkev, posvečeno Mariji. Po 12 letih naporov je župnik Bertonec s svojimi farani slavil svoj uspeh. Cerkev je čudovit božji hram, sodoben bogoslužni prostor in umetniški biser. Načrte je pripravil arhitekt Tone Bitenc s sodelovanjem gradbenega podjetja „Slovenija-projekt“, osnutke za barvasta okna pa lani umrl Stane Kregar. Žrtve vernikov ob gradnji so izraz duhovne moči, ki se je ob tem krepila in rasla. Cerkev v Kosezah postaja tudi romarski kraj Ljubljane.

LJUBLJANA. — Teološki tečaj za izobražence in študente v Ljubljani začena novo dveletno duhovno poglobljanje v teologijo. Predavanja so vsak petek na teološki fakulteti v Ljubljani. Vrstila se bodo predavanja iz filozofije, sv. pisma, cerkvene zgodovine, osnovnega bogoslovja, nauka o Cerkvi, dogmatične teologije, moralne teologije in liturgije.

LJUBLJANA. — Opera in balet Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani bosta letos izvedla sedem premier: pet opernih in dve baletni. Sezono je uvedel Gounodov „Faust“. Oba ansambla bosta letos pripravila še celo vrsto ponovitev. Gostovati nameravajo v Švici, Španiji, Luksemburgu in Sovjetski zvezi.

LJUBLJANA. — S prvim oktobrom je v Sloveniji začel veljati nov zakon o prometnih predpisih. Z njim želijo čimbolj zavarovati človeška življenja pešcev in voznikov.

(Dalje na 38. strani)

hovniki, člani društva, in zastopniki oblasti so se zbrali v Klubu poslancev in slovesno napili na čast temu jubileju.

Mitja Ribičič je imel slavnostni govor in seveda v njem pohvalil delovanje tega društva. Ribičiču je odgovoril dr. Stanko Cajnkar, dolgoletni predsednik društva. „Izrazil je pričakovanje, da se bo novi odbor društva še bolj povezal s Socialistično zvezo. Ob tem je pripomnil, da bi bilo ‚marsikaj drugače‘, če bi vsi slovenski duhovniki stopili v društvo, zakaj ‚potlej se nekatere stvari, ki so se zgodile, ne bi zgodile.‘“ (Delo 26. septembra 1974).

Prav gotovo bi se ne zgodile. Veliko duhovnikov bi ne bilo zaprtih in veliko bi jih danes uživalo pokojnino, ki je ne uživajo, in bili bi češčeni, kot je dr. Stanko Cajnkar. Kako bi bilo s svobodo in neodvisnostjo Cerkve na Slovenskem, je pa drugo vprašanje!

Katoliški glas, Gorica-Trst, 10. okt. 1974, str. 2.

AVSTRIJSKA VLADA HOČE ŠTETI KOROŠKE SLOVENCE

Na Dunaju so predstavniki vseh treh avstrijskih strank, to je, vladne socialistične in obeh opozicijskih, ljudske ter svobodnjaške, ob navzočnosti samega kanclerja dr. Kreiskega sprejeli sklep, ki naj bi bil dokončen in uraden, da bodo postavili dvojezične krajevne napise na Koroškem na temelju predhodnega ugotavljanja slovenske manjšine. Ta sklep so sprejeli ob popolni odsotnosti slovenskih predstavnikov, ki ugotavljanje manjšine v danih okoliščinah odločno odklanjajo.

Kdor pozna ozračje na Koroškem, kjer so Slovenci neprestano izpostavljeni sramotnemu in zapostavljanju vseh vrst in kjer je bilo s strani nemških prenapetežev rečeno, da na Koroškem ni prostora za dva naroda, in so s tem napovedali boj za uničenje koroških Slovencev, si lahko predstavljajo, kako bi tako preštevanje manjšine poteklo in uspelo.

Je pa načelo: Kolikor odstotkov manjšine, toliko pravic ji pripada, tudi v osnovnem nasprotju z načeli o odnosih do narodnih manjšin. Pravice, ki gredo narodnim manjšinam, ne smejo biti odvisne od njih številčnega stanja.

Ko so štiri velesile leta 1955 sestavljale državno pogodbo v Avstriji, so točno določile obveznosti avstrijske države do koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov. Nikjer v tej pogodbi ni rečeno, da je preštevanje manjšine pogoj za izpolnitev obveznosti avstrijske države. Zato je zadnji sklep predstavnikov avstrijskih strank tudi zavrnitev državne pogodbe ter zato absolutno krivičen. Upravičeno sta ga obe slovenski politični organizaciji na Koroškem odklonili, na dunajsko vlado pa poslali oster protest.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 26. sept. 1974, str. 2.

NAŠ TEDNIK

RESOLUCIJA KOROŠKIH SLOVENCEV

Zbor nad 700 krajevnih odbornikov in zaupnikov vseh narodnih organizacij koroških Slovencev (6. oktobra 1974 v Celovcu) je z ogorčenjem vzel na znanje sporočilo o sporazumu predsednikov vseh treh avstrijskih strank, ki so zastopane v parlamentu in koroškem deželnem zboru, ter v vlogi, ki jo opravljajo ob tem komisije in komiteji pri uradu zveznega kanclerja.

Zbor krajevnih odbornikov in zaupnikov z vso odločnostjo zavrača napredke predstavnikov strank glede preštevanja koroških Slovencev in najostreje protestira proti ugotavljanju manjšine v katerikoli obliki, ker bi to služilo le nadaljnjemu pritisku na manjšino in povečalo jarek med obema narodnima skupnostima na Koroškem, hkrati pa soglasno odobrava predlog koordinacijskega odbora Narodnega sveta koroških Slovencev in

(Dalje na 38. strani)

slovenci

po evropi

anglija

Dobili smo sporočilo, da se je 3. februarja letos *smrtno ponesrečil* 19-letni Anton Bombek iz Nottinghama. Peljal ga je neizvežban kolega. Vsem naše iskreno sožalje! Antonu pa naj Bog dá večni mir in pokoj!

Že v prilogi smo prejšnji mesec sporočili, da je v kraju Mossley blizu Manchestra 21. septembra umrl Stanislav Židan. Bolehal je

† *Stanko Židan, Mossley pri Manchestru*

Chichester (Anglija): Štefanija Šimac s starši in botri po krstu.

skoraj dve leti, bil je večkrat v bolnišnici, ni pa pričakoval, da ga bo Bog tako nenadoma poklical. Pogreb je bil 27. septembra. Vkljub delovnemu dnevju se ga je udeležilo mnogo njegovih prijateljev še iz angleškega zrakoplovstva. Zbor iz Rochdale mu je zapel pri pogrebu in v cerkvi. Zapušča ženo in dva sinova. Njim kot tudi ostalim sorodnikom v domovini in Argentini naše sožalje! Naj v miru počiva v tuji zemlji!

Poroke: 31. avgusta se je v Nottinghamu poročila Hilary Bombek in Hutson Malcolm. — 28. septembra sta stopila pred oltar cerkve v Abbots Langley blizu Watforda Francka Strmšek in Peter J. Parmenter. — 19. oktobra pa sta se poročila v Coventryju Marina Gosar in James Walsh.

Naj bi vsi bili srečni vsa leta skupnega življenja!

avstrija

† *Mons. dr. JOŽE JAGODIČ*

Dne 16. septembra je v bolnici v Lienzu na Vzhodnem Tirolskem zaključil svoje zemeljsko potovanje mons. dr. Jože Jagodič. Dva meseca prej ga je zadela možganska kap, stanje se mu je nekaj časa izboljševalo, a njegova leta (75 let) niso dopustila, da bi kljub skrbi negi zdravnikov in njegove sestre Johane ozdravel. Z njim je slovenska Cerkev izgubila znamenito duhovniško osebnost.

Pokojni mons. dr. Jože Jagodič se je rodil leta 1899 na Visokem nad Kranjem. Še kot študent v Kranju je moral iti v vojsko braniti cesarja. Na bojišču je bil ranjen in odlikovan z avstrijsko srebrno medaljo za hrabrost.

Po končani vojni je stopil v ljubljansko semenišče in s papeškim spregledom zaradi mladosti postal duhovnik, ko je bil komaj 22 let in pol star. Škof dr. Jeglič je vzel postavnega novomašnika za tajnika in, ko je škofijski kancler mons. Steska šel v pokoj, je on postal vršilec dolžnosti kanclerja. Škof dr. Rožman ga je postavil za svojega kanclerja. Vzorno ter vestno je vodil škofijsko pisarno. Za sodelovanje pri ljubljanski sinodi je dobil iz Rima naslov monsinjorja. Med vojno, ko je bilo delo zaradi okupacije omejeno, je študi-

Pokojni mons. dr. J. Jagodič

ral in leta 1944 doktoriral na ljubljanski teološki fakulteti. Za doktorsko nalogo je napisal delo o moralnem nauku škofa dr. Jegliča.

Leta 1945 je šel z mnogimi drugimi duhovniki na tuje, čeprav bi mu na zakonit način ne mogli očistiti ničesar proti narodni časti in poštenju. Z odhodom se je gotovo rešil komunističnih ječ, katerih je bilo deležno 80 odstotkov duhovnikov ljubljanske nadškofije po izjavi pokojnega škofa A. Vovka.

Tedaj je bilo v Avstriji in Nemčiji na deset tisoče beguncev in pre-

Del slovenskih narodnih noš ob izseljenski nedelji v Linzu 22. septembra 1974.

gnancev iz Jugoslavije. Sveti sedež je imenoval mons. dr. Jagodica za narodnega delegata papeške misije za begunce in preseljene osebe v Avstriji in Nemčiji. Zaradi zaprtosti mej je mo-

Del naših rojakov ob birmi pred uršulinsko cerkvijo v Linzu 29. septembra t. l. z ljubljanskim pomožnim škofom dr. Leničem v sredi.

gel svojo službo vršiti le v Avstriji, kjer se je naselil v Tristachu pri Lienzu na Vzhodnem Tirolskem. Zelo dobro je organiziral dušnopastirsko službo med Slovenci, Hrvati in „Volksdojčarji“ po vsej Avstriji. Štiri leta je vršil to delo, dokler niso mnogi odšli preko morij in so se vrnile normalne razmere, da so škofije prevzele tudi skrb za tujce.

Ostal je na Tirolskem in bil nekaj časa upravitelj župnije Tristach, nato ekspozit v Amlachu, potem župnik v Ainetu in nazadnje 11 let v Leisachu pri Lienzu v Pustriški dolini. Tudi Tirolci so pokojnega g. kanclerja, kakor so ga nazivali, imeli radi.

Za pogreb dne 22. septembra se je zbralo nad 60 duhovnikov, pol Nemcev, pol Slovencev. V farni cerkvi je bilo najprej besedno bogoslužje in koncelebrirana maša, ki jo je vodil generalni vikar iz Innsbrucka ob asistenci lienškega in silianskega dekana, delegata slovenskih misijonarjev in lejsaškega župnega upravitelja. Pokopal in na grobu mu je govoril bivši škofijski tajnik in sedaj predsednik slovenske škofovske komisije za izseljence, škof dr. Stanko Lenič, ki je bil na poti iz Ljubljane na Predarlško in v Švico. Zelo lepo mu v slovo govoril tudi njegov sošolec kanonik Mrvec in krajevni župan, ki je obenem poslanec v tirolskem deželnem zboru.

Pokojnik je bil zelo dobro poznan po širnem svetu: v Evropi, Avstraliji, Ameriki in Argentini. Kot človek je bil silno družaben in šaljiv. Zato so ga bili vedno veseli v vsaki družbi. Kot duhovnik je bil zelo vesten in izvrsten uradnik, Cerkvi zvest sin. Zelo so ga zanimala tudi narodna vprašanja. V Mohorjevi družbi v Celovcu je izdal lepo knjigo o škofu dr. Jegliču. Pri isti založbi so sedaj v tisku tudi njegovi spomini, ki jih je malo pred boleznijo zaključil.

Naj mu bo Gospod plačnik za vse, kar je dobrega storil na tem svetu!

SALZBURŠKA

SALZBURG. — V nedeljo, 8. septembra, je bila v božjepotni cerkvi Maria Plain nad Salzburgom velika slovesnost. „Pomoč Cerkvi na vzhodu“ (Ostpriesterhilfe) je praznovala srebrni jubilej svojega delovanja. Mnogo cerkvenih zgradb je bilo na vzhodu zgrajenih s pomočjo te dobrotelne organizacije. Tudi Slovenci smo bili deležni njenih darov.

V procesiji so šli verniki do svetišča, kjer je imel ob 3 popoldne p. Werenfried van Straaten (znan tudi kot „Speckpater“) najprej pridigo, nakar je sledila koncelebrirana maša, ki jo je vodil hrvaški kardinal Šeper z duhovniki raznih narodnosti. Ker je bil slovenski delegat zadržan, ga je na-

domeščal pri koncelebraciji g. dr. Ignacij Lavrenčič. Govor pri maši je imel salzburški nadškof doktor Berg. V ponedeljek so se vsi sodelavci s p. Werenfriedom zahvalili za pomoč Mariji v Altöttingu.

TENNECK. — Na Marijin praznik, 8. septembra, je bil krščen v Tennecku mali Danilo, ki je bil rojen 25. junija v Schwarzach, Mati Anica, rojena Klanjščak, je doma iz Štrigove, oče Alojz Zebec pa iz Formina blizu Ljutomera. Botra otroku sta bila rojaka g. Štefka in Anton Ružički. Vso srečo v življenju!

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — Poročila iz Linza so navadno bolj škopa. To pot se je pa toliko nabralo, da bo g. urednik mogoče kar malo slabe volje.

Ga. Ljudmila Rajšek, doma iz Celja, ki preživlja svoja stara leta pri svoji hčerki ge. Schweighoferjevi v Kleinmünchnu, je 12. septembra praznovala 83. rojstni dan. Vsi slovenski Linčani ji čestitamo in želimo, da bi se še dolgo veselila življenja na tem svetu, hčeri ge. Schweighoferjevi pa, da bi še veliko slovenskih narodnih noš sešila.

Kar nenadoma nas je zapustil v cvetu mladosti, komaj dobrih 17 let star Rudolf Lazar, doma iz Stanjevec na Goričkem v Prekmurju. Pokojni je stanoval v Kristein pri Ennsu s svojo materjo Emilijo Lazar in je bil pokopan v Ennsu. Za nas vse je to opomin, da ne vemo ne dneva ne ure, kdaj nas bo poklical večni Sodnik.

Že več let zapovrstjo praznuje linška škofija *izseljensko nedeljo* z mašo narodov. Letos smo se zbrali 22. septembra ob linškem škofu dr. Zaunerju v kleinmünchenski cerkvi in jo popolnoma napolnili. Ob Hrvatih, ki so najmočnejša skupina, so sodelovali tudi Madžari, Poljaki, Čehi in Slovenci kot druga najmočnejša skupina. Čehi so nas presenetili z lastno godbo, ki je prišla z Dunaja. Slovenske narodne noše so vzbujale tudi letos pozornost vseh.

V nedeljo, 29. septembra, smo

imeli sv. *birmo*. Škofa dr. Leniča smo sprejeli v soboto. Najprej smo se zbrali v cerkvi v Kleinmünchnu, kjer smo zapeli litanije Matere božje. Nato smo šli v farno dvorano, kjer so pozdravili g. škofa v imenu mladine Vrečarjeva Marija, v imenu „Linčanov“ naš starosta g. Hrastelj ter izseljenski duhovnik. Vmes so peli in deklamirali naši mladi. Ob koncu je spregovoril g. škof. Nato je sledila vesela zabava ob harmoniki.

Birma je bila v uršulinski cerkvi. Trinajst otrok je prejelo zakrament potrditve za dejavne kristjane: Zoretova Toni in Janez, Vrečarjev Peter, Hausederjeva Zlatko in Sabina, Sadlova Anamarija in Jožko, Lesjakov Jožko, Kerečeva Marijanica, Duhaničeva Marija in Stanko, Kovačeva Helena ter Jerkovičeva Zdravka. Vsi so bili slovesnosti veseli in hvaležni g. škofu, ki je prišel med nas.

Popoldne je g. škof blagoslovil novo hišo, ki si jo je postavila blizu Steyerja družina Häuschenova. Oče Anton je iz kostanjeviške fare, torej sosed g. škofa, mati Fani pa iz Zagorja ob Savi. Od zunaj je hiša majhna, ko se pa pride notri, vsakdo gleda, kje se prostori jemljejo. Naj bi bili srečni v novem domu!

GRADEČ

Dne 7. septembra 1974 je *umrl* v samostanu šolskih bratov v Laubeggu pri Leibnitzu šolski brat višji šolski svétnik Jože Omerza, bratranec bivšega šentviškega profesorja Franca Omerza in sorodnik sedanjega ljubljanskega pomožnega škofa g. dr. Stanka Leniča.

S petnajstimi leti je vstopil v noviciat šolskih bratov na Dunaju. Leta 1919 je maturiral na Škofijski gimnaziji v Št. Vidu nad Ljubljano v času, ko je dr. Franc Gnidovec kot ravnatelj zavod zapustil in je prevzel vodstvo zavoda tržaški škof dr. Andrej Karlin, ki je zaradi političnih sprememb v Italiji po prvi svetovni vojni moral Trst zapustiti.

Vodstvo šolskih bratov je name-ravalo tudi na bivšem Kranjskem ustanoviti svojo postojanko, ki naj bi jo pokojni vodil. Ker je po vojni

Gospa Ljudmila Rajšek med Slo-
venkami v Linzu.

Avstrija razpadla, načrta niso mogli izpeljati. Tako je pokojni ostal na Dunaju najprej kot učitelj, po drugi svetovni vojni pa kot ravnatelj dunajskih redovnih šol. Leta 1938 je ustanovil v Zagrebu Dijaški dom.

Pokopali so ga na redovnem pokopališču v Laubeggu pri Leibnitzu.

Dne 18. septembra je *umrla* v materini hiši križarskih sester v Gradcu s. Avksilija Vidmar v 73. letu starosti in v 44. letu redovnega poklica. Doma je bila v vasi Jezero v župniji Trebnje na Dolenjskem.

Ko je bila stara 16 let, ji je umrla mati in je morala prevzeti doma gospodinjstvo. Kakih 25 let je vodila Dom za stare v Unterburgu pri Irdningu v Ennstalu. Ves dom je renovirala, napeljala vanj centralno kurjavo, sobe modernizirala in nabavila potrebne kmetijske stroje. V hiši ni bila samo prednica in voditeljica gospodarstva, ampak tudi organistka.

Zadnji dve leti je živela kot upokojenka v materini redovni hiši v Gradcu. Pokopana je bila 20. sept. na pokopališču St. Leonhard v sestrsko grobnico. Naj ji Vsemogočni bogato poplača vse dobro in naj počiva v miru!

OBISK G. ŠKOFA DR. LENIČA

Pred štirimi leti je ljubljanski pomožni škof dr. Lenič, delegat za naše izseljence, zadnjikrat „vizitiral“ svojo predarlsko „faro“. Ko smo zvedeli, da zopet pride med nas, smo se z veseljem in hitro pripravili na ta prijetni obisk.

V soboto, dne 21. septembra 1974, je prispel v Rankweil skupaj s škofijskim kanclerjem msgr. Vrhuncem. V starodavni romarski cerkvi, ki predstavlja na Predarlskem isto kot brezjanski božji hram pri nas doma, smo ga sprejeli.

G. škof je daroval sv. mašo ob asistenci msgr. Vrhunca in našega župnika g. Žagarja. Po pozdravni vstopni pesmi in poslušanju božje besede je g. škof spregovoril zbrani množici. V govoru je poudaril svetoletno misel o spravi z Bogom in med seboj. Človek mora biti vedno pripravljen odpuščati, po Kristusovem zgledu in njegovem nauku. Nas kristjane še posebej veže nauk evangelija, poln božjega usmiljenja in odpuščajoče ljubezni. Le v moči tega bomo sposobni graditi boljši svet.

Za lepo petje in orgljanje je poskrbel g. Jože Horvat. Ob tako lepem petju in domačem bogoslužju smo se počutili kot ena družina, čeprav daleč od doma. Samo ško-

da, da se nas ni zbralo še več. Tudi k sv. obhajilu so pristopili bolj redki.

Z lepega grička, na katerem stoji cerkev, smo potem šli v že znano dvorano, kjer smo imeli pozdravni večer. Začel ga je g. župnik Žagar, ki je toplo pozdravil g. škofa, msgr. Vrhunca, predstavnike škofije, g. Klammerja in vse prisotne, ki so se zbrali v večjem številu kot v cerkvi. Poudaril je potrebo po večji skupni povezavi Slovencev med seboj. Do izraza bi moral priti to zlasti pri nedelj-skih sv. mašah, ki so po raznih krajih Predarlske. Dalje je znova opomnil starše na dolžnost, ki jo imajo do svojih otrok glede *pouka slovenskega jezika*. Z letošnjim letom se je pouk slovenskega jezika začel skoraj redno in na več mestih kot lani, zato je prosil starše, da omogočijo otrokom ta obisk in poskrbijo, da bodo njihovi otroci znali materin jezik. Če nam šolske oblasti omogočijo in nudijo takšne ugodnosti, bi morali to starši z največjo hvaležnostjo sprejeti.

Nato so prišli do besede naši mali, ki so v kratki igrici predstavili težave poštarčka, ki je zašel na privatno cesto, last palčkov, in so ga ti zaradi tega aretirali. Poštarček je pa vozil s seboj darila za g. škofa in, ker ga ni bilo pravočasno v Rankweil, ga je šla iskat „brihtna“ deklica Maruška. Ta je

prepričala palčke, da niso naredili prav; nato so vsi skupaj odšli v dvorano, kjer so g. škofu dr. Leniču izročili pripeljana darila in Maruška ga je lepo pozdravila ter mu naročila, naj doma pove, da „tu še zvesti slovenski rod živi!“ Igrico so naši mali lepo in doživeto podali, tako da je bil njihov nastop res prisrčen.

G. škofa je v imenu tukajšnjih delavcev pozdravil Franc Felbar in se mu zahvalil za vso skrb, ki jo ima za Slovence, raztresene po svetu. Izraz hvaležnosti naj sporoči tudi ostalim slovenskim škofom, ki iz domovine mislijo na nas zlasti s tem, da nam pošiljajo duhovnike, ki skušajo ohraniti vero in utrditi ljubezen do domovine in do vsega, kar nas veže z njo. Nato ga je pozdravila gdč. Marija Frick v imenu škofije Feldkirch, ki ima na skrbi naše delavce, v imenu Delavske zbornice pa g. Siegmund Klammer, in sicer v slovenskem jeziku.

Pri sporedu je imela glavno vlogo mladina. Otroci številnih družin so že toliko odrasli, da obiskujejo vse stopnje ljudske in tudi že nižje stopnje srednje šole. V šoli imajo tudi pouk slovenščine in so v svojih nastopih pri pozdravnem večeru dokazali, da niso še čisto pozabili materinskega jezika.

Nastopil je tudi otroški pevski zbor z deklicami od 5 do 12 let, ki so prav lepo zapele nekaj ljudskih pesmi, med temi tudi narodno zavedno: „Sem slovenska deklica“.

Sledila je recitacija največje pesnitve izpod peresa Otona Župančiča — „Duma“. Pesnik je živel več let v tujini, medtem tudi dve leti v Bregenzu kot domači učitelj na gradu. Že takrat je pesnik občutil razklanost našega človeka, ki biva v tujini: Na eni strani mu kot zlata zarja seva spomin na očetov dom in domovino, na zelene rodovitne pokrajine in na blaženi trud in mir, ki ga družina v tem okolju uživa. Na drugi strani pa se navdušuje za moderni napredek širnega sveta, kjer se žile življenja stekajo in se tod oblikuje podoba bodočnosti. Enako, kot vsem zavednim Slovincem, končno

Dekliški zborček veselo prepeva na prireditvi v Rankweilu (Avstrija).

Na levi: igra „Vedenje neprimerno“ v Rankweilu: družinski vihar se je podel.

Na desni: Somaševanje v cerkvi v Rankweilu s škofom dr. Leničem v sredini.

stiska pesnikovo srce trpko vprašanje, naslovljeno na domovino, z ozirom na zdomce:

Boš jih kot lastovke k sebi privabila?

Kakor golobe prizvala pod krov? Ali jih tuja bo slava premamila in jih nikoli več k tebi ne bo?

Recitacija je trajala dobrih deset minut in je bila malo tvegana, ker ni bilo mogoče vedeti, ali bodo vsi navzoči do konca spremljali njeno vsebino. Gotovo niso vsi vsebine dojeli v celoti, vendar je pesnitev našla mnogo hvaležnih poslušalcev.

Škof dr. Lenič se je zahvalil za pozdrave rojakov in vse dobre želje. Navdušen je bil nad tem, s čimer so se naši rojaki predstavili, in pohvalil delo tistih, ki so ta družabni večer pripravili. Navduševal nas je na vse tisto, kar človeka v tujini ohrani kot kristjana in zavrednega Slovenca. Življenje po veri, zvestoba in delavnost, to smo sprejeli od svojih vernih staršev in to moramo tudi v tujini nadaljevati.

Kot prehod k zabavnemu delu večera je služila igrica z naslovom: „Vedenje neprimerno“. Živahen deček je dobil to oceno, ker je v šoli nekaj „ušpičil“. Nepredvidene zamenjave v igri so med poslušalci povzročile salve smeha; mali Jožek je blestel s svojimi domisljicami in vsi drugi igralci so

se živahno vrteli v tem plesu šolskih problemčkov. Videti je bilo, da so se vsi poslušalci dobro zabavali v spomin na lastna mladostna leta.

Kjer je mladina, mora dandanašnji biti ples. Tako so se vsi z veseljem zavrteli po zvokih domačega plesnega ansambla in se vrteli dalje in dalje, do polnoči. Zadovoljni so odhajali in obljubljali, da pridejo zopet 30. novembra k zapoznelemu *martinovanju*.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo in praznik ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau. *Opozarjamo na spremembe za nedeljo, 10. in nedeljo, 24. novembra, kot so navedene pozneje!*

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, tel. 577-69-93 — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Film o Koroški: V nedeljo, 3. novembra, si bomo takoj po maši ogledali v dvorani poleg cerkve, 97 rue de Sèvres, lep film o naši Koroški, katelega nam bo predstavil g. Turk iz Stuttgarta. Vsi, ki čutimo z našimi koroškimi brati,

bomo izrabili to edinstveno prilžnost in si film ogledali.

Društvo Slovencev v Parizu vabi vse Slovence iz Pariza in okolice na *jesensko, Martinovo srečanje*, ki bo v nedeljo, 10. novembra, v dvorani na 45 rue La Quintinie, Paris 15°. Ob štirih popoldne bo v kapeli na istem naslovu skupna maša, od petih do polnoči pa v dvorani domače srečanje s tombolo, z domačo godbo in plesom, s slovensko potico in kranjskimi klobasami ter dobro pijačo, vse skupaj povezano z našo pesmijo in veselim razpoloženjem.

Dohod v dvorano na 45 rue La Quintinie, Paris 15°:

— z métrojem je najbližja postaja Vaugirard (na progi Porte de la Chapelle — Mairie d'Issy), nato pa po rue d'Alleray do ulice, kjer je dvorana;

— z avtom je najbolje priti po rue de la Convention do Place Charles Vallin in nato iti po rue Corbon.

Svetoletno srečanje izseljencev vseh narodnosti pariške pokrajine bo na praznik Kristusa Kralja, t. j. v nedeljo, 24. novembra, ob pol sedmih zvečer v pariški katedrali Notre-Dame, kjer bodo s kardinalom somaševali izseljenski duhovniki iz Pariza. Namen je, da se kot božji otroci velike Kristusove družine, čeprav izhajamo iz različnih narodov, srečamo med sabo in zlasti srečamo z Bogom pri daritvi

svete maše. Potrudimo se, da bomo zastopani v lepem številu! Zberemo se pol ure pred začetkom maše na trgu pred katedralo, okrog naše zastave.

V naši cerkvi omenjeno nedeljo seveda ne bo skupne slovenske maše, ker smo vsi vabljeni v Notre-Dame.

Miklavževanje bo letos v nedeljo, 8. decembra, takoj po naši skupni maši v dvorani poleg cerkve.

Valter in Ante Šimić sporočata, da je bila njuna sestra Danila *krščena* 18. avg. v Šturjah pri Ajdovščini.

LA MACHINE (Nièvre). — K skupni maši se bomo zbrali na praznik Vseh svetih ob devetih zjutraj.

LYON-VIENNE

Bolj redko se oglašamo, pa smo še vedno živi in od časa do časa se tudi zberemo. Tako smo imeli v nedeljo, 29. septembra, popoldne sv. mašo v Institution Robin v Ste. Colombes pri Vienne, po maši pa *domače srečanje*, kjer smo se prav dobro počutili in se lepo zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli k temu prijetnemu dnevu prispevali.

Prihodnjič se dobimo v nedeljo, 24. novembra, na istem kraju, z enakim programom kot zadnjič, s to razliko, da bo *sveta maša* po želji večine ob pol treh popoldne. Vsi rojaki lepo vabljeni!

PAS-DE-CALAIS

Vsi sveti in dan vernih duš nas bo zbral ob grobovih naših dragih umrlih. Ne bomo samo okrasili spomenikov, ampak tudi pri daritvi in molitvi se moramo spomniti vseh, ki so zaspali v Gospodu.

Na Vse svete bo *obisk pokopališč* po že določenem redu v *Bruay-en-Artois*: maša ob 17. uri, pred mašo molitve in prilika za spoved. Na Verne duše maša ob 8. uri zjutraj.

Méricourt: Molitve in maša ob 10. uri. Po maši obisk pokopališča v *Sallaumines*. — Ob 14. uri v *Noyelles-s-Lens*.

Liévin: Obisk pokopališča ob 16. uri, maša in molitve ob 17. uri.

Verouk in slovenski tečaj:

Vsako sredo v *Méricourt* ob 9.30 uri. — *Liévin*: ob 14. uri za dečke, ob 15. uri za deklice. — *Bruay*: ob 17. uri sv. maša, nato verouk.

Zakrament sv. zakona so si podelili: V *Méricourt-Sallaumines* Danijel Savka in Silvija Terezija Lozowski 28. septembra; Ivan Dumšič in Arlete Gurlain 12. oktobra; Jean Claude Batsik in Marie Thérèse Szymanski 19. oktobra. Vsem trem parom veliko sreče in božjega blagoslova!

V *boljšo domovino* so odšli: V *Lensu* je v bolnici preminil g. Jurij Žefran, zvest bralec „Naše luči“, v svojem 83. letu starosti, rojen v Dolu pri Hrastniku; prestal je tudi grozote prve svetovne vojne in kot rudar delal 40 let na dnu rudnika. Kot velik častilec zavetnice sv. Barbare je z močno vero prebredel težave in trpljenje in se na odhod v večnost lepo pripravil. Pokopan je bil v *Lensu* 28. avgusta.

Iz Jugoslavije je dospela žalostna vest, da nas je za vedno zapustila ga. Pavla Šumetski, dolgotletna lastnica lepotnega inštituta v *Sallaumines*, kjer je bila zaradi svoje dobrote in lepega značaja zelo priljubljena. S hčerjo sta si v *Lensu* postavili nov dom, kjer je zlasti skrbno vzgajala svojo vnukinjo.

V bolnici *Calmet* v *Lillu* nas je zapustil g. Franc Sušnik dne 12. septembra v svojem 52. letu starosti. Zelo rad je ustregel znancem in prijateljem, saj je bil pripraven za vsako delo. Skrbni oče je za svoje skrbel in nanje mislil prav do konca, saj je bil komaj 14 dni resno bolan. Zapušča ženo, dve hčerki in mater. Pokopan je bil ob obilni udeležbi rojakov in domačinov 14. septembra na Severno pokopališče v *Lensu*.

Naj bo vsem trem lahka zemlja, naj se spočijejo v Gospodu! Preostalim žalujočim pa naše iskreno sožalje!

Maša za verne umrle za vse iz okolice *Lille* bo dne 10. novembra v *Tourcoing* pri pomočnicah duš v vicah ob 16. uri v *rue d'Austerlitz*. Pridite, lepo ste vabljeni!

TUCQUEGNIEUX-MARINE

To pot sporočamo bralcem „Naše luči“ nekaj veselih novic, eno pa bolj zaskrbljujočo.

Teden dni se je mudil v našem kraju *izseljenski duhovnik* iz Nemčije g. dr. Felc. Vsak dan nam je maševal, v nedeljo po tudi spovedoval in res zanimivo pridigal o sv. Mihaelu. Bog vam plačaj! Prvič ste prišli k nam, kličemo vam pa: Pridite še!

28. septembra se je poročil Kristjan, sin Vere Biščak in Emila Crémer z gdč. Karmelo Laps. Bilo srečno!

Pri *kolesarski tekmi* v *Tucquegnieux* je ob zaključku sodeloval tudi *slovenski moški zbor iz Aumetza*, ki je ubrano in mogočno zapel nekaj naših narodnih pesmi, katere tudi tujci radi poslušajo.

Ena izmed naših novic pa ni vesela: Razmeroma še mlad fant Jože, sin dobre gospe Rebsej, zveste naročnice „Naše luči“, leži *hudo bolan* v bolnici. Pri slovenskih sv. mašah smo prosili tudi zanj, da bi še ozdravel, če je božja volja.

Pravijo, da, kadar kdo ne vé ničesar povedati, začne modrovati o vremenu. Naj še mi zaključimo z vremenskim poročilom! Omejili so hitrost vozil na cesti, niso pa mogli omejiti prihod zime, ki je letos tako rekoč že tu. Kaj se bo res uresničila prerokba nekega rudarja, da bo odslej zima trajala sedem mesecev, nakar bo še pet mesecev mráz in leto bo okrog?

OB LUKSEMBURGU

Slovenci ob *Luksemburgu* smo zelo raztepeni. So vasi, kjer je le par naših družin ali oseb. „Naša luč“, delavsko društvo Slovencev po izvoru, slovenski duhovnik, sorodniki, prijatelji in znanci pa še vedno „funkcionirajo“; po njih zveemo, kaj se je in kaj se bo kje zgodilo, kar bi nas zanimalo, razveselilo, spravilo iz vsakdanjosti in dolgočasje.

Tako se radi zbiramo k svetim mašam in kulturno-zabavnim prireditvam. Nekateri imamo daleč, bencin je drag, toda nič ne dé, vse-

Gospa Ida Barbič (tretja od desne proti levi) iz Audun le Tiche, letos poleti na obisku v domovini pred rojstno hišo njenega pokojnega moža v Banovcu nad Kostanjevico; ob njej so teta, stric, nečaki in nečakinje. Od doma je odšla kot 12-letna deklica in je sedaj bila po 52 letih prvič spet v domovini. Ko je stopila na domačo tla, so ji pritekale solze radosti, ker je po dolgem času spet slišala ljubo domačo govorico. Po obisku rojstnega doma svojega pokojnega moža je obiskala še nekaj drugih vasic in se pogovarjala s starejšimi ženicami, vsemi izčrpanimi od naporenega dela. Tudi ob pogledu na ljubke dolenske griče in doline je bila vsa navdušena.

eno gremo. Marsikaj izvemo tudi iz francoskih časopisov. In tako gredo novice iz „središča“ na periferijo in obratno.

Na žalost novice niso vedno vsele. Tako moramo tudi zdaj poročati, da so umrli v Esch/Alzette Franc Šuligoj že v juniju, v avgustu pa gospe Dakskobler in Elizabeta Brezovšček, dobro poznani med rojaki. Bog jim daj večni mir!

Bolniki potrpežljivo prenašajo svojo bolezen. Gospa Kunej je že več mesecev v bolnici.

Imamo pa tudi opogumljajoče novice. Gospa Hren je šla kljub svojim 80 letom in kljub temu da s težavo hodi, v Slovenijo, da tam pri sorodnikih preživi zimo; prišla jo je iskat njena mala nečakinja Cvetka Babič, ki je v letalski službi kot stevardesa. Delavsko društvo je priredilo konec septembra vinsko trgatve, ki je zopet privabilo

veliko ljudi — Slovencev in domačinov.

AUDUN LE TICHE. — Dne 6. junija t. l. je umrl v Luksemburgu Peter Šuligoj, rojen 1897 v Lokovcu na Primorskem. V Luksemburg je prišel leta 1930. Naj se v tuji zemlji odpočije v Gospodu! Žalujočim sorodnikom naše iskreno sožalje!

NICA

V mesecu oktobru je iz naše srede odšla na novo dolžnost s. Elizabeta Sobočan. Predstojniki so jo premostili v Marseille v Ecole Sévigné, Avenue de Saint-Jérôme. Naša slovenska skupnost v Nici jo bo zelo pogrešala, saj smo vsi občutili njeno dobroto. Vsako nedeljo nas je tako prijazno sprejemala, ko smo se zbirali k slovenski maši, in je rada bila z nami. Naj ji Bog dá moči in zdravja in jo spremlja s svojim blagoslovom pri delu na novem mestu!

Na rožnovensko nedeljo smo imeli slovensko mašo v Nici in v La Pointe, popoldan pa smo se še zadnjič zbrali v velikem številu pri bratih Cankar. Njihovo novo hišo bodo kmalu podrli, da naredi prostor novi avtomobilski cesti. Tudi to priložnost smo zalili s pristnim provansalskim vinom, pekli čevapčiče in se zavrteli ob zvokih harmonike. Tokrat so se oglasili tudi novi mojstri harmonike, za katere prej nismo vedeli. Tako sedaj vemo, da je med nami več mojstrov, ki bodo lahko poskrbeli za veselo razpoloženje.

Prihodnjic se bomo spet zbrali na Martinovo nedeljo, 10. novembra, pri Škrljevih v Cagnes-sur-Mer, da preživimo nekaj veselih ur skupaj.

Slovenska sv. maša je v Nici vsako nedeljo zjutraj ob 10. uri v isti kapeli kot doslej. Na praznik Vseh svetnikov, 1. novembra, pa bomo šli na pokopališče. Popoldan ob 4. uri je sv. maša v cerkvi na Ariane, po maši pa gremo obiskat grobove naših rojakov.

nemčija

OBERHAUSEN

Oglašamo se vam po dolgem času zopet iz črnega Porurja. Nabrlo se nam je za dva koša novic, sporočil in priporočil. Prišli smo srečno s svojih dopustov zagorelih obrazov in izpraznjenih žepov, nekateri zgarani od gradenj lepих novih hiš, drugi od lenarjenja, ki smo ga pošteno zaslužili. Sedaj pa: „Na delo veselo!“ v naše redno življenje, ko se z delom čez teden vrstijo naše nedelje z lepimi slovenskimi mašami, vmes pa dnevi naših krstov, porok, romanj in veselic.

Pri srečanju koj po dopustu je imel vsakdo povedati veliko veseliga, pa tudi kaj žalostnega. Nekateri ste doma dobili bolne domače, eni se celo udeležili pogrebcev. Vaši duhovniki delimo z vami vaše veselje in žalost. Obljubljamo vam posebno za trpeče in

Blausasc
pri Nici:
Dne 1. junija
se je tu
poročila
Marija Tomšič,
hči Jožeta
in Marije.
Čestitamo
in srečno!

pokojne domače molitev in spomin pri maši vsak dan.

V juliju in septembru nas je obiskoval dragi *pater Evgen Ketiš*, frančiškan iz Slovenije, sedaj misijonar med najbolj zanemarjenimi in siromašnimi v Afriki v državi Togo. Prikazoval nam je svoj dokumentarni film o črnih in o svojem delu med njimi. Pretreslo nas je, zato smo mu po svojih močeh radi gmotno pomagali. Sedaj se nam iskreno zahvaljuje, ker si je mogel z našimi darovi nabaviti kamionet in še kak stroj za vrtnanje vodnjakov. Bog mu daj srečo in pa dosti poguma, nam pa še naprej usmiljeno srce!

Zadnje nedeljo v septembru smo zopet *poromali* k priljubljeni čudodelni podobi Matere božje v *Kevelaer*. Ni nas bilo strašno veliko, pa smo bili tisti boljši in molili goreče še za druge rojake, ki niste utegnili priti. Službo božjo je vodil omenjeni pater misijonar. Božjepotni spominki, ki smo jih nabavili, nam visijo po stanovanjih in nas vabijo že sedaj: Drugo leto zopet na romanje!

Prvo soboto v oktobru smo imeli tradicionalno *vinoro tgatev*, to pot zopet v lepi dvoranici pri Wischermannu v Osterfeldu. Zabavali smo se in poskakovali po imenitnih domačih melodijah, ki jih je godel Glasbeni kvintet Pisanec iz Düsseldorfa. Muzikanti so želi splošno odobravanje in priznanje. Škoda, da je tako hitro minilo!

Iskrena zahvala udeležencem in nekaj samo na uho: ekonomsko smo brez dobička, „za sol“ pa je bilo. Razumljivo je, da je na naših prireditvah zadnji dve leti nekoliko manj obiska, ker sta se poleg našega razvila še dva centra za kulturo in zabavo: v Kölnu in Essnu.

Novo slovensko bogoslužje v Moersu: Vse drage rojake tega področja vabimo vsako drugo nedeljo v mesecu k slovenski maši popoldne ob 4. uri v St. Josef Kirche pri Schloß-Parku. Imate zelo blizu z avtobusne in železniške postaje. V samem mestu in okolici je več sto Slovencev, zato se nas bo

„*Marija, vse k tebi hiti, Marija, pomagaj nam ti!*“
Tako smo povedali Materi božji v *Kevelaerju*.

maše udeleževalo iz meseca v mesec vedno več. Za začetek pa pogum!

Naši krsti: V juniju smo imeli dvoje krstov. V Castrop-Rauxelu je bil pri slovenski maši krščen Arnold Marko, sin Maksimilijana iz Svečine pri Mariboru, in Štefanije, roj. Pavlič, iz Vranskega. Za botra je bil Ernest Masilo. Družina stanuje v Dortmund-Marten.

V Kapeli v St. Josef-Hospital v Sterkrade je bil krščen Tomaž Skerbiš, sin Štefana iz Studenice in Marije, roj. Gorjanc, iz Šmarja pri Jelšah. Sedaj stanujejo v Borthu. Za botra sta bila Marjan Škof in soproga Milena.

V septembru je bila v kapeli Altesheima pri St. Michael-Kirche v Dortmundu krščena Andreja Kozmus, hči Antona iz Sevnice in Marije, roj. Strmole iz Št. Ruperta na Dolenjskem. Stanujejo v Dortmund-Mitte.

Naše poroke: V naši lepi kapeli v Sterkrade sta se v juniju poročila Janez Ivšek iz Močilnega pri Laškem ter Jelka Bertoncelj iz Mošenj na Gorenjskem. Zakonsko gnezdece sta si spletla na Holandskem v Lichtenvoode.

Doma v domovini sta se poročila Frančišek Oset in Zdenka Tkalec, oba iz Celja. Mlada družina prebiva v Wetter/Ruhr.

Novoporočencem in družinam krščencev iskreno čestitamo!

In še nekaj, da ne bo postalo v Porurju dolgčas! Ne pozabite na

našo „dopisno“ pevsko šolo za nove člane zbora „Vasovalci“. Vabljeni vsi, ki imate količjak veselje za petje! Podrobnosti in način vam bo razložen. Naše geslo torej: Dvoje Slovencev — troglasni pevski zbor! Srečno!

KÖLN

Zadnja septembrska nedelja je postala že tradicionalna *romarska nedelja*. Letos smo se ponovno srečali v *Kevelaerju*, največji Marijini božji poti v severni Nemčiji. Zahvaliti se moramo tudi lepemu vremenu, saj smo cerkev, kjer je bila sv. maša, popolnoma napolnili.

Domače Marijine pesmi, ki smo jih zapeli v cerkvi in zunaj nje, so ogrele srca. Tudi nemški romarji so nam z veseljem prisluhnili. S pesmijo smo izrazili tudi našo zahvalo in prošnjo Bogu, pa tudi pri pravljenosti, da hočemo ostati med seboj povezani.

Mašo je opravil naš misijonar iz Afrike p. Evgen Ketiš. Iskreno se zahvaljuje vsem in vsakemu za pomoč. V Parizu si je nabavil srednji avto-kamionet. Polovico stroškov krijejo naši darovi. S tem vozilom se je popeljal v Afriko — skozi Saharo v Togo.

Naj že sedaj omenimo naše bližnje *martinovanje* 9. novembra v Hildenu pri Düsseldorfu. Predstavili se nam bodo naši slovenski rojaki iz Belgije s šaloigro: „Mož, ki še hlače nosi“.

Naš misijonar p. Evgen Ketiš je pred cerkvijo v Kevelaerju povedal najbrž kakšno veselo iz Afrike...

Če bo šlo vse po sreči, se bova slovenska duhovnika preselila konec novembra iz Kölna v Hochdahl pri Düsseldorfu. Večina rojakov najinega področja živi v tej okolici: Hilden, Düsseldorf, Wuppertal, Solingen. Tako bomo drug drugemu bolj dosegljivi. Ker živi v Düsseldorfu samem in v njegovi okolici dosti Slovencev, bomo prihodnje leto vpeljali v Düsseldorfu nedeljsko mašo. To željo ste že sami ponovno izrazili. Kraj in čas boste pravočasno zvedeli v naših obvestilih „Med nami povedano“.

V zadnjem času se je naša družina spet povečala z našimi malimi Mickami in Janezki. Z nami se veselijo božjega otroštva — novorojenčkov. Ti so: V Solingenu: Robert, sin Ivana in Jožice Oštir; Andrej, sin Jožefa in Ane Druzovič; Klavdija, hčerka Alojza in Marije Gaber; Robert, sin Jožeta in Monike Altenbacher; Danijela, hčerka Ivana in Ljudmila Kokol; Sabina, hčerka Franca in Anice Sabotin. — V Hildenu: Brigita, hčerka Štefana in Zdenke Vinko; Marjan in bratrec Bruno, sinka Marjana in Zdenke Slivar; Silvija, hčerka Milana in Elizabete Slodnjak. — V Krefeldu: Andreja, hčerka Štefana in Angele Žalig; Margita, hčerka Emerika in Terezije Dobaja; Jasmina, hčerka Ivana in Marije Ajlec. — V

Pa naj se enkrat predstavimo še mi iz Krefelda...!

Wipperfürthu: Boris, sin Antona in Marije Kmetec; Robert, sin Marjana in Miroslave Cizej. — V Bergneustadtu: Monika, hčerka Jurija in Cecilije Marolt; Anita, hčerka Jožeta in Marije Bartol. — V Eschweilerju: Drago, sin Draga in Marlies Juran.

Staršem prirčno čestitamo, otrokom pa želimo obilo sreče in božje milosti v življenju!

STUTTGART — okolica:

Pri Ave Mariji je bilo lepo: V nedeljo, 29. septembra, smo pridedili tradicionalno zahvalno romanje k Ave Mariji v Deggingen. Okrog 200 (več kot lani) se nas je zbralo v prekrasem romarskem svetišču, da se s pesmijo in molitvijo zahvalimo Bogu po božji Materi za vse dobro, prejeto v tem letu. V pridigi med zahvalno mašo je gospod Demšar lepo prikazal Marijo kot vzor krščanske družine, kjer vlada globoka vera in nesebična medsebojna ljubezen.

Po maši je moški zbor „Domači zvon“ ubrano zapel litanije Matere božje in navzočim romarjem se je v odpevih stopnjevalo navdušenje za Mater, ki nam je vsem tako vzorna in skupna. Z „Marija, skoz' življenje voditi srečno znaš“ smo zaključili romarsko pobožnost in se vrnili domov z željo, da bi se še večkrat zbrali na tem kraju.

Gor' čez jezero, gor' čez gmajnico: V Heilbronnju je bil v soboto, 28. septembra, na sporedu bar-

vasti film o Slovenski Koroški. Od Šmohorja do Pliberka smo občudovali lepote koroške pokrajine z valovitimi pobočji in tihimi jezeri. Občutili pa smo tudi probleme Slovencev na Koroškem, ko se borijo za svoje pravice.

Ko ugledaš sredi Stuttgarta slovensko narodno nošo, se počutiš kar bolj doma. Ivan in Štefka H. sta se gotovo postavila z njo!

„Domačega“ smo pili: V okrajih Öhringena in Künzelsaua naletiš neredko na naše delavce. Živijo precej raztreseni, zato pa pridejo tem raje skupaj, kadar je maša v Forchtenbergu. Drugo soboto v septembru se nas je zbralo okrog 40 v farni dvorani. Ob kapljici iz bližnjega pobočja — Forchtenberger Trollinger — so se jeziki kaj hitro razvezali, da se je dvigala pesem za pesmijo. Ko sta godca potegnili na mehove, pa tudi pete niso več počivale.

No, lepo je že bilo pri tej „mali vinski trgatvi“!

K naraščaju čestitamo: V Böblingenu Jožefu in Agati Cigale k sinku Aleksandru; v Esslingenu Viljemu in Jožefi Lešnik k hčerkici Petri; v Besigheimu Dragotu in Gizeli Toplak k hčerkici Renati.

Srečno pot novim parom: V Stuttgartu želimo vse dobro za skupno življenje novoporočencema Petru Šuligoj iz Gorenje Tribuše pri Tolminu in Majdi Nosan iz Goriče vasi pri Ribnici, v Albershausnu pa Zlatku Blatnik in Mariji Loboda, oba rojena v Ljubljani.

Pogrešali ju bomo: Smrt nam je ugrabila dve mladi življenji. Pavel Cizelj, rojen 1946 v Brežicah, je nazadnje delal in stanoval v Aalenu. Ko si je spomladi vzel dopust, da si v domovini okoplje vinograd, se je pri delu tako močno prehladil, da je dobil pljučnico. Od tedaj je bolehal in bolezen je

prešla še na ledvice. Nazadnje je iskal pomoči v bolnici v Ulmu, a bolezen je bila močnejša od zdravniške pomoči.

Pavel se je moral posloviti od tega sveta. Sedaj čaka nove pomladi na domačem pokopališču v Sromljah.

V Hellbronnu je postal žrtev prometne nesreče 28-letni Milenko Stajnko iz Dobove pri Brežicah. Ko se je vračal z obiska sorodnikov, ga je povozil avto. Pri tem je dobil tako močne poškodbe, da je že drugi dan v bolnici zatisnil oči. Ker je pokojni rojak nadvse ljubil svoj domači kraj, so sorodniki vse storili, da je bil pokopan v domači zemlji na pokopališču v Dobovi.

Sorodnikom obeh pokojnih naše iskreno sožalje!

WÜRTTEMBERG-OBERLAND

Avgust je bil še za mnoge izmed nas mesec dopusta, dvema našima družinama je pa prinesel naraščaj, s tem pa tudi delo, a gotovo združeno z veseljem.

Novorojenčka sta Milan Požun, sin Franca in Cecilije, roj. Molan, stanujočih v Ulm-Söflingen; drugi je pa Ervin Einfalt, sin Ernesta in Ane, roj. Čander, stanujočih v Wangenu blizu Illertissena. Oba sta bila krščena v frančiškanski cerkvi v Ulmu: Milan v petek, 27. septembra, Ervin pa na rožnovensko nedeljo, 6. oktobra. Z obema družinama se veselimo in jima želimo

vedno veliko veselja z njihovimi malčki.

Udeležba pri slovenskih mašah je v teku septembra polagoma zopet narasla, polnoštevilna pa še ni bila. Rojaki, prihajajte, obveščajte in povabite še druge!

BAVARSKA

NOV ZDOMSKI DUHOVNIK

Slovenci na južnem delu Bavarske imamo spet svojega duhovnika. Med nas je prišel g. Martin

Novi zdomski duhovnik g. Martin Mlakar.

Mlakar, duhovnik ljubljanske nadškofije. Pristni Bohinjec iz Češnjice je bil posvečen za duhovnika leta 1971, bil za kaplana na Dobrovi, v Srednji vasi, Kosezah in Preddvoru pri Kranju.

Veselimo se, da je prišel k nam, in mu želimo, da bi se med nami dobro počutil!

MÜNCHEN

Iz zadnjih tednov moramo poročati o živahnem življenju naše fаре. Pojdimo kar po vrsti, kakor so se priredive vršile!

15. septembra smo priredili običajno vinsko trgatv. Reči je treba, da že zlepa ni bilo na kakšni naši

Pečenka tako diši, da še Ivan s harmoniko ne premoti lačnih izletnikov. (Posnetek iz letošnjega prvomajskega izleta na Württemberškem v Nemčiji).

Kaj se niso naše pevke postavile v novih narodnih nošah? Škoda, da ni videti pevcev, razen v vseh ozirih tako dobrega pevovodja Frida!

zabavni prireditvi tako veselega razpoloženja kot letos.

Kvintet g. Lojzeka Landekerja je nosil težo večera, seveda poleg tihih sodelavcev, ki so ves večer izvrševali zaupane jim naloge.

Pevski zbor „Doneči zvon“ je dvakrat nastopil, obakrat zelo doživeto, tako da je imel to pot zares pozorno poslušalstvo. Prijetno presenečenje je bilo to, da je šest parov pevcev nastopilo v novih narodnih nošah. Ti so tudi začeli prvi ples. Pet pevcev je potem ponovno spremljalo s petjem igranje kvinteta, kar je bila izredno posrečena domislica tega večera.

Vesele tekme so bile poleg dobro založenega srečolova tudi nepogrešni del prireditve. Velik televizijski aparat je odnesla mlada primorska žena, sesalec fant iz Bele krajine, posteljno perilo je odšlo na Štajersko, ostalih 300 malih darov se je pa razpršilo na vse konce Slovenije.

Zanimivost večera so bile tehnično dobro izdelane, sicer pa precej drage fotografije posameznih udeležencev večera, ki jih je posnel nepoklicani fotograf in so bile že med prireditvijo na razpolago.

V otvoritvenem sprevodu „Oktoberfesta“, vsakoletne znamenite prireditve mesta Münchna, sta šla tudi dva slovenska para v naši narodni noši in sicer prav ob vozu, na katerem se je vozil mestni nadžupan. Čeprav je bilo v sprevodu toliko drugih narodnih noš, da sta se naša para med njimi kar zgubila, je največji bavarski časopis „Süddeutsche Zeitung“ prinesel med nekaj fotografijami s sprevoda tudi naša dva para, žal, z napačnim podpisom, da so to južnotirolske narodne noše. V naglici, v kateri mora biti v takem primeru zbran material za neki časopis, pa je taka zmeta razumljiva.

Na zadnjo nedeljo v septembru smo šli na romanje v Maria Eich, na robu Münchna. Vreme nam ni bilo naklonjeno, pa se nas je kljub temu zbrala v prikupni božjepotni cerkvi lepa skupina.

Maševal in pridgal je g. Mlakar, tri pesmi je zapel „Domači zvon“, drugi pa smo peli pri ostalih delih maše, posebno pa še po maši pri litanijah in pa pri kratki popoldanski pobožnosti.

Seveda smo si privoščili opoldanski odmor v posebej za nas rezervirani dvorani bližnjega lokala, kjer smo se pomenili in tudi marsikatero zapeli.

5. in 6. oktobra smo priredili razstavo slovenskih vezenin, ki so jih naše žene in dekleta izdelale na svojem dveletnem tečaju. K od-

Lojzek igra, naši pevci iz münchenskega „Donečega zvona“ pa pojejo.

prtju razstave so prišli tudi eden od münchenskih občinskih svetnikov, zastopnik urada za delo, predsednik nadškofijskega Caritas in visok zastopnik münchenske nadškofije.

Razstava je bila urejena z velikim okusom. Prelepe slike slovenskih mest in pokrajin so ustvarjale občutje domačnosti. Vseh vrst vezenine so bile razstavljene po mizah in stenah, tako da bi zlahka napolnile nekajkrat večji prostor, kot je bila mala dvorana pri Sv. Duhu. Med vezeninami ali na njih je bilo cel kup domiselnih malenkosti, ki so poudarjale slovensko tipičnost: jaslice s smrekami, na katere so otroci v adventu lepili okraske, bogkov kot, velikonočni jerbas s pisanicami, leseni in kovani slovenski svečniki, risbe otrok z našega tečaja in njihovi preprosti izdelki iz zamaškov, orehovit lupin, zobotrebcev ali umetne pene, slovenske vaze z nageljni, mali model naše skrinje, pa seveda fotokopija „Brižinskih spomenikov“ in Dalmatinova „Biblija“. Tukajšnji domačini se niso mogli dosti načuditi lepoti in natančnosti vezenin in ponovno je bilo čuti ugotovitev: „To mora biti izredno pridnen narod.“

Ob otvoritvi so bili tudi vsi gost-

Iz Münchna smo poromali v Maria Eich. Le pogledite, kako smo zadovoljni!

je, domači in tuji, pogoščeni s slovenskimi specialitetami: z domačo slivovko in pristinimi vini, pa s kranjskimi klobasami in domačo potico.

Vsem udeleženkam tečaja je bila razstava samo v ponos in v priznanje. Škoda le, da ni trajala dalj časa in da ni bilo zanjo več propagande. Vsekakor smo se Slovenci z njo domačinom častno predstavili.

Od 11. do 13. oktobra se je vršil *tečaj za zakonce*, ki ga je vodil p. dr. Šef iz Ljubljane. Socialna delavka od prav tam je pa zadnji trenutek sporočila, da je poklicno zadržana. Za zadnji dan popoldne smo k razgovoru povabili go. Anico Vrečarjevo iz Linza v Avstriji.

Mogoče je bilo vreme nekaj krivo, da udeležba ni bila taka, kakor jo je bilo po lanskem navdušenju nad enakim tečajem pričakovati. Ker je takih priložnosti res malo — govori in razgovori se lotijo najbolj važnih zakonskih in družinskih vprašanj — so najbolj oškodovani tisti, ki se tečaja niso udeležili.

Udeleženci teh predavanj in

razgovorov so bili s tečajem ponovno zelo zadovoljni.

Med vsemi večjimi prireditvami je bilo v tem času na naši fari še kaj *manjšega*: debatna ura, oba slovenska tečaja za otroke, tečaj za narodne vezenine, pevske vaje „Donečega zvona“, izposojevanje knjig iz naše knjižnice, pa tudi v socialnih zadevah se marsikdo obrne na nas.

Krščeni sta bili Anita Šuligoj, hčerka Oskarja in Marije, roj. Jelovšek, in Sandra Belca, hčerka Edvarda in Irene, roj. Zavrnik. — Staršem čestitamo, punčkama pa želimo vse dobro!

švedska

Ker morda nekateri niso dobili oktobrske „Naše luči“, pa tudi ker je dvakrat bolje kot nobenkrat, sporočam še enkrat spored naših srečanj za november in december:

Sobota, 2. novembra ob 16,00 v *Södertälje*, Biborgsv. 2;

nedelja, 3. novembra ob 10,00 v *Eskilstuna*, Djurgardsv. 32;

nedelja, 3. novembra, ob 17,00 v *Stockholmu*, Folkungag. 46;

sobota, 9. novembra, ob 16,00 v *Västeras*, Kristinag. 17;

nedelja, 10. novembra ob 11,30

Örebro, Skolg. 13; ob 16,00 v *Köping*, Brunnsv. 2;

sobota, 16. novembra, ob 16,00 v *Halmstad*, Norrav. 10;

nedelja, 17. novembra, ob 16,00 v *Göteborg*, Parkg. 14;

sobota, 23. novembra, ob 16,00 v *Nybro*, Ansgargarden, Kyrkogatan;

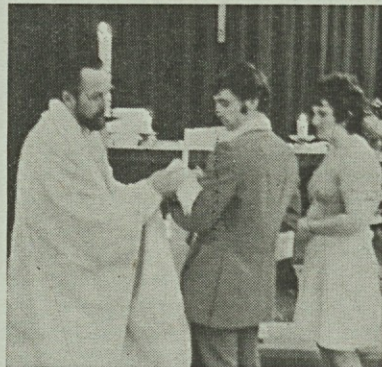
nedelja, 24. novembra, ob 10,00 v *Olofström*, Södra-Hallen; ob 18,00 v *Malmö*, Erik Dahlbergsg. 28;

nedelja, 1. decembra ob 10,00 v *Landskrona*, *Midhemsv.* 40; ob 16,00 v *Helsingborg*, Skaneg. 20.

Zamudil sem tudi dve stvari, ki morda nekatere zanimajo.

Kdo je naredil in prodajal tako

Peggy Lesjak in Vlado Zorjan sta se poročila v Köpingenu.

dobre klobase in salame v Vadsteni? To je g. Franc Koražija, Box 214, 260 50-Billesholm. Pri njem jih skozi celo leto lahko dobite osebno ali tudi po pošti.

Pri našem srečanju v Vadsteni sem omenil kvintet „Lastovke“. Ime moškega in mešanega zbora pa vam sporočam danes: „Triglav“, pevsko društvo, ki je bilo ustanovljeno že leta 1968 v Landskroni in je tudi že nastopalo. Njegovo ime so prevzeli tudi mnogi drugi po širnem svetu.

Bog vas živi!

Vaš p. Janez Sodja

V imenu SKK „Triglav“ (slovenski kulturni klub) iz Landskrona in vseh Slovencev na Švedskem se iskreno zahvaljujem gospodu patru Janezu Sodji za požrtvovalno organiziranje „Slovenskega srečanja“ v Vadsteni na binkošti, 2. junija 1974.

Kot je že pater Sodja omenil, bi bilo podobno srečanje koristno, če ne potrebno, vsaj enkrat na leto. Mislim, da ga v takšnem mnenju vsi podpiramo! Priporočamo se, da bi on tudi v bodoče prevzel skrb podobnih srečanj. Četudi nas poredko obiše, ima pater vendarle največje možnosti kontakta s Slovenci širom Švedske. Pripravi čana sem, da ni le on hvaležen in zadovoljen ob uspehu prvega tovrstnega slovenskega srečanja, ampak smo bili mi vsi veselo presenečeni, saj nas je bilo okrog 400. Vzdušje je bilo ves dan, vse tja do večernih ur nadvse prisrčno, k čemur je pripomogel pestri spored dneva.

Najprej je bila peta sv. maša z dvema dušnima pastirjema, slovenskim in švedskim; poljski gospod je pa z orglami spremljal pevski zbor „Triglav“ iz Landskrona.

Nato smo obiskali zgodovinsko cerkev sv. Brigite (Birgit), švedske svetnice. Tu smo vsi sodelovali pri petih litanijah Matere božje, nato smo si pa ogledali še stare znamenitosti te cerkve.

Po vsem tem smo se vsi skupaj preselili v športno dvorano Vatstene, da bi nadaljevali z zabav-

Veselo
razpeložena
skupina
slovenskih
rojakov
v parku
pred cerkvijo
sv. Brigite
v Vadsteni
(Švedska).

nim programom. Posamezne skupine iz Göteborga, Stockholma in Landskrona so nam s svojimi izvornimi točkami pričarale nekaj čudovitih uric. Mešani zbor SKK Triglava „Triglav“ se nam je predstavil v celoti, nato je pel moški kvintet „Triglava“, oboje pod vodstvom pevovodje g. Avgusta Budje.

Tudi tercet sester Budja je ob spremljavi ansambla „Lastovke“ zapel nekaj domačih in švedskih mešanih melodij. — Mali sestric Dorica in Lenka sta recitirale dialog „Vprašanje sončecu“ z dedkovo pomočjo.

Nazadnje smo bili postavljeni še pred izbiro; če hočemo tudi plesati, moramo sezuti čevlje zaradi občutljivih tal v dvorani. Sprva smo vihali nosove, nato pa se pripravili, da to pravzaprav sploh ni ovira. Kakor hitro so se namreč zaslislali poskočni zvoki ansambla „Lastovke“, vrtoglavemu vrtenju ni in ni hotelo biti konca. Še in še bi se zabavali, toda čas je naglo potekal. Morali smo domov, saj smo prišli vsi iz več ali manj oddaljenih krajev Švedske.

Nam, landskronskim binkoštnim izletnikom, se je tedanji povratek še prav posebej zavlekel. Kakšnih 150 km pred ciljem nam je, oziroma avtobusu, zmanjkalo nafte in, da bi bila smola večja, je bilo potrebno poklicati tudi mehanika. Zaradi noči sta najprej pokvarila neki važni del, prišla sta namreč dva mehanika; šele nato sta stvar spravila v red in avtobus v pogon.

Imela sem vtis, da je potnikom bilo vseeno zelo prijetno, jeziki so se tu celo še bolj razvozljali, smehu in petju ni bilo konca. Ob 5. uri jutraj smo pa vendarle srečno pristali doma, nasmejani, a tudi zaspani! Izleta v Vadsteni se bomo pa še dolgo z veseljem spominjali!

Članica „Triglava“

švica

V nedeljo, 22. septembra, smo švicarski Slovenci poromali v *Einsiedeln*. Pridružilo se nam je tudi nekaj rojakov iz Avstrije in Nemčije.

Že pred deseto uro so se rojaki začeli zbirati in vse do maše imeli priložnost, da opravijo sv. spoved v domačem jeziku. Opoldne so pristopili k oltarju škof Lenič in sedem duhovnikov. Pred mašo je škofa pozdravil p. Fidelis, potem je sledila sv. maša, med katero je škof v jedrnatih besedah poudaril izreden pomen zvestobe Bogu in domovini. Štirim švicarskim Slovincem je podelil *zakrament svete birme*, nato pa jih je še šest prejelo prvo sv. obhajilo. Okoli petsto vernikov je z besedo in domačo pesmijo sodelovalo pri svetni maši.

Po končanem sv. opravilu se je vsa množica skupaj s škofom in duhovniki strnila okoli milostne Matere božje in navdušeno pre-

Otroški zbor v Švici je pod vodstvom sestre Avrelije letos na materinski dan prvič nastopil v Baslu in Zürichu; v Einsiedelnu pa je ob romanju v hotelu „St. Georg“ z zborna deklamacijo in prisrčnim domačim petjem počastil škofa Leniča in udeležence romanja.

pevala litanije, ki jih je sklenila s posvetitvijo Srcu Marijinemu in pesmijo „Marija, skozi življenje“.

Med kosilom v hotelu „St. Georg“ je naš rojak pozdravil škofa in se mu zahvalil, da se je udeležil našega šestega slovenskega srečanja v Einsiedelnu. Škof je

povzel besedo in naglasil, kako pomembno je za ohranitev vere in narodne zavesti, da se rojaki čimvečkrat med seboj srečajo, spoznajo in drug drugega spodbujajo.

Veselo razpoloženje so še poživilili otroci z zborna deklamacijo in prisrčnim domačim petjem. Žal smo v naši družbi pogrešali p. Angela in s. Avrelijo, ki jima po operaciji že gre na bolje.

Krsti v Švici: V Meilenu je bila krščena Karmen Dobravec, hči Jožeta in Darinke, roj. Pakiž iz Uerikona. — V Zürichu: Katarina Rokavec, hči Roberta in Božene, roj. Keržan. — V Solothurnu: Danijel

Udeleženci romanja v Einsiedeln v narodnih nošah, s škofom Leničem.

Kolar, sin Vladimira in Vesne, roj. Popovič, in sestra Irena; Samo Štancer, sin Draga in Marije, roj. Kolar; Aleksander Peter Zupan, sin Stanislava in Eme, roj. Kolar, iz Luzerna. — V Amriswilu: Primož Černigoj, sin Vladimira in Pavle, roj. Vidmar; Klavdija Markovič, hči Marjana in Zorke, roj. Pogačar; Alfred Mogu, sin Jožefa in Majde, roj. Kokol; Suzana Pulko, hči Mirka in Marije, roj. Gojkošek.

Staršem čestitamo, otrokom pa želimo božjega varstva.

slovinci ob meji

KOROŠKA: Med nagrajenci 3. mednarodne razstave v Frechleni v Zvezni republiki Nemčiji je tudi koroški Slovenec Valentin Oman. Žirija je pregledala 740 grafičnih listov 371 umetnikov iz 56 dežel. — Vodstvo koroške cerkvene dobrodelne ustanove Caritas je bilo zaupano slovenskemu duhovniku dr. Viktorju Omelku, ki je s svojim doktoratom iz sociologije — diplo-

miral je na dunajski univerzi — zelo usposobljen za to mesto. — Na povabilo obeh osrednjih kulturnih organizacij koroških Slovencev: Krščanske kulturne in Slovenske prosvetne zveze, je na Koroškem gostovalo Lutkovno gledališče iz Maribora. Velik uspeh je skupina žela na Radišah, Celovcu, Št. Jakobu v Rožu, v Šmihelu pri Pliberku, v Pliberku samem ter drugod. — Celovski škof dr. Köstner je blagoslovil obnovljeno cerkev v Št. Jakobu v Rožu, ki jo je pred dvema letoma skoraj popolnoma uničil požar. Graditelji so izrabili priložnost obnove, da so cerkev, predvsem prezbiterij, prenovili, da bo bolj primerna novejšim obredom. — Delovanje Ka-

toliške prosvete na Koroškem je bilo v preteklem letu izredno živahno. Trenutno deluje 18 slovenskih skupin, ki so imele prireditve v 23 slovenskih krajih. Vseh slovenskih prireditev je bilo 212, ki se jih je udeležilo okoli 24 tisoč ljudi.

KANALSKA DOLINA: Letos je že četrto leto, odkar Slovensko akademsko društvo SKAD organizira počitniške študijske dni v Žabnicah. Zanimanje zanje iz leta v leto narašča, saj je bilo letos kar 45 udeležencev iz Goriškega, Tržaškega, Beneške Slovenije in iz Slovenije. Glavni predavatelj je bil pisatelj Pavle Zidar, ki je med svojim predavanjem v obliki novele

poštni nabiralnik

AFERA OKOLI „DRUŽINE“ IN „OGNJIŠČA“

Teško je uganiti, zakaj se je v mali Sloveniji sprožil „vihar v kozarcu“. Ali je bilo to potrebno kot protiutež kominformovskemu gibanju, odkritemu v Črni gori? Ali je bilo to nujno za utrditev partijskih vrst, ki za svojo enotnost včasih potrebuje zunanje sovražnika? To pot naj bi bil to „klerikalizem“, ki ga dejansko nikjer ni. Ali pa je vse skupaj samo izbruh dolgo zadrževanega čustva nasprotja do vsega verskega?

Dejstva so sledeča:

Že dolgo se vodi prikrita borba za povečan vpliv partije na javno življenje. Javna tajnost je, da ne sprejemajo več religioznih ljudi v prosveto, nekaj so jih celo odstra-

nili iz te službe. Za dostop med predavatelje na univerzi se zahteva rdeča knjižica itd.

Septembra 1974 se je nenadoma razpihal še vihar nad verskim časopisjem v Sloveniji. Zlasti so to časopisje prijemali s finančne plati. Zanimivo je, da so še pred nekaj meseci poluradno pisali v časopisju, kako piše slovenski verski tednik „Družina“ (130.000 naklade) lojalno o naši stvarnosti, v nasprotju z zagrebškim „Glasom koncila“, ki da neti nasprotje in nacionalizem. Toda pohval je bilo čez noč konec, ne da bi seveda „Družina“ medtem kakorkoli spremenila svoj način pisanja.

Maja 1974 je prišlo do zelo natančnega pregleda poslovanja mladinskega verskega mesečnika „Ognjišče“, ki dosega zavidljivo številko 86.000 naročnikov in je bil večkrat tudi od strani komunistov predstavljen kot vzor, po katerem naj se zgleduje njihovo časopisje. „Ognjišče“ se je ukvarjalo tudi z zbiranjem pomoči za

bolnike in misijone. Ta dejavnost je bila sedaj ostro napadena kot protizakonita.

Takoj nato se je začela kontrola pri „Družini“: od srede junija do konca julija. Prebrskali so vse, a odkrili niso ničesar hujšega. Morda kakšno tehnično pomoto pri knjiženju ali kaj sličnega. Že je bilo videti, da je vse v redu, kar je zadelo „Družino“ in „Ognjišče“ kot strela z jasnega: radio, televizija in vsi časopisi, ki jih kontrolira režim, so začeli naenkrat objavljati podatke o poneverbah in deviznih prekrških. Prav tako so o tem govorili politični forumi in visoki politiki. Obema listoma so očitali utaje, davčne prevare, nakupovanje avtomobilov, izplačevanje visokih dnevnih in potnin. Vsakdo je moral dobiti iz vsega tega vtis, da je tudi v cerkvenih krogih marsikaj nepoštenega. Očitalo se je tudi, da so v uredništvu „Družine“ prikrivali „sovražno literaturo“.

Dejstva so pa tale:

„Sovražna literatura“ je bilo ne-

slovinci po svetu

nakazal na probleme, ki se porajajo v razmerju med fantom in dekletom, med možem in ženo, ter na vrsto vprašanj, ki jih mora vsaka družina reševati. Drugi predavatelj prof. Rado Bednarik pa je prikazal delovanje mladinskih organizacij na Primorskem v polpretekli dobi. — V furlanskem mestu Trzizmu (Tricesimo) je bilo letošnje že XII. srečanje slovenskih duhovnikov iz zamejstva in izseljenstva. Bilo jih je čez petdeset. Mednje je nepričakovano prišel videmski nadškof, ki je v svojem govoru izrazil veliko razumevanje do beneških Slovencev, njihovim duhovnikom pa veliko priznanje. Te izjave so vzbudile veliko presenečenje med navzočimi, ker kaj takega ni izjavil še noben videmski nadpastir.

TRŽAŠKA: Zveza slovenskih pevskih zborov s Tržaškega je organizirala enotedenski tečaj (seminar-oddih) za svoje člane, pevce in zborovodje v Železničarskem domu na Pohorju. Ves teden so imeli predavanja, pevske in dihalne vaje, pa tudi izlete itd.

ARGENTINA: Slovenski mešani zbor „Gallus“ in zbor „Slovenske mladenke“ sta sodelovala na osmem buenosaireškem zborovskem festivalu. Na tem festivalu je sodelovalo petdeset zborov iz Buenos Airesa. Slovenska zborova sta nastopila s slovenskimi in argentinskimi pesmimi. „Slovenske mladenke“ so nastopile v narodnih nošah, kar je zbudilo veliko odobravanje pri občinstvu. — Na 33. državnem smučarskem prvenstvu so bratje Martin, Matjaž in Marko Jerman osvojili naslov prvaka v štafeti trikrat deset kilometrov. — Slomškova šola v Ramos Mejia je proslavila petindvajsetletnico svojega obstoja. Na posebni akademiji so nastopili skoraj vsi otroci te šole.

Glavna točka je bila izvirni prizor avtorja Tineta Debeljaka „Šest postaj Slomškove šole“. Poleg častnih gostov so bili navzoči skoraj vsi sedanji in bivši učitelji in kateheti. — Prav tako je proslavilo srebrni jubilej „Oznanilo“, tedensko glasilo slovenskega dušnega pastirstva v Argentini. „Oznanilo“ izhaja v dva tisoč izvodih, ima nad sto poverjenikov in poverjenic ter ga krijejo samo s prostovoljnimi prispevki.

AVSTRALIJA: Novi melbournski nadškof Frank Little je nepričakovano obiskal slovensko župnišče. Na kosilo so bili ravno tedaj tudi člani glasbeno-pevskega ansambla „Minores“. Nadškof je prosil novomašnike za novomašni blagoslov, sam pa jim je podelil svojega kot nadpastir. „Minores“ so bili presenečeni nad nadškofovo preprostostjo in prijaznostjo. — Povsod, kjer so nastopili „Minores“, so želi zares velik uspeh. Dvorane so bile nabito polne in zlepa ni kaka prireditelj ali ansambel zbral po raz-

kaj izvodov več let stare številke mesečnika slovenskih katoliških delavcev v tujini in en izvod katoliške revije za slovenske delavce v zdomstvu, ki so nenaročeno zašli na policio za revije: te ima „Družina“ tako kot vsako drugo uredništvo.

Kar se tiče kupovanja avtomobilov, je res, da jih je „Družina“ kupila za dobiček, ki ga je sama ustvarila, a pri tem gre za deset sanitetnih avtomobilov, ki jih je poslala kot pomoč v Sudan.

Potnine in dnevnice nastavljenec „Družine“ so bile in so bistveno nižje kot po vseh drugih podjetjih, plače urednikov pa so štirikrat do petkrat manjše kot plače urednikov podobnih listov.

Kaže, da je „Družina“ res ustvarila nekaj lepih dohodkov, predvsem z uspešnimi knjižnimi izdajami. Dohodek je nato dala v „sklade“. Ostro se je očitalo, da je tudi to protizakonito. V resnici je bilo vse vknjiženo in vsako leto na vpogled davčni inšpekciji. Skladi pa so šli za „Lačnega otroka“, za

misijone, največ pa za „Baragov sklad“, to je za sklad, ki podpira zidanje cerkvenih zgradb v Sloveniji. Iz tega sklada je „Družina“ posodila precejšnjo vsoto za gradnjo Teološke fakultete v Ljubljani, za nekaj novih cerkva in podobno. Vse je jasno in dokazano. Povsod drugod bi takšno dejavnost pohvalili in celo odlikovali.

Dejansko je „Družina“ po svojem pravilniku, ki je bil v redu in pravočasno predložen pristojnim oblastem, od slovenskih škofov pooblaščen, da izdaja časopise in knjige, potrebne katoliški verski skupnosti v Sloveniji. In po zakonu ima vsaka verska skupnost v Jugoslaviji pravico do lastnih izdaj. Vse druge obtožbe pri celi aferi okrog „Družine“ in „Ognjišča“ so malenkostne. Gre pravzaprav le za temeljno vprašanje: ali sme neka verska skupnost v Jugoslaviji izdajati dela, ki jih potrebuje, in nato morebitni dohodek uporabiti zase, ali pa mora biti v svojih izdajah odvisna od državnih založb. O tem bodo sedaj razprav-

ljali na sodišču. Kakšen bo izid, ne ve nihče. Največ je namreč odvisno od tega, kakšno potezo bodo imeli za potrebno tožiteljji.

In sredi najostrejših kampanj proti verskima listoma je nenadoma prejelo šestnajst duhovnikov, večinoma članov od režima podpiranega duhovniškega društva, visoka odlikovanja ob zelo močni publiciteti: da ja ne bi nihče mogel misliti, da se oblast bori proti veri. (Slovenski verniki se čudijo, da ni bilo med šestnajstimi niti enega, ki bi odlikovanje iz rok režima, tako nenaklonjenega slovenski Cerкви, odklonil!)

N. N., Ljubljana

Knjige

Iz ljubezni do mnogih naših bratov in sestra, ki so v vojnem in povojnem stalinizmu doma pretrpeli nečloveške muke in mnogi izmed njih tudi umirali za svoje slovensko, demokratsko in krščansko prepričanje, priporočamo posebno v novembru sledeče knjige:

● Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

V sočno pisanem romanu o lepi ljubezni med dvema človekoma popiše pisatelj vse grozote italijanske in nemške okupacije in stalinistične revolucije, pa tudi očiščevalno pot teh dveh poštenih ljudi skozi vse ideologije, dokler se končno ne odločita za demokracijo in tujino. Najbrž ni danes drugega dela, v katerem bi bile dvojnje razmere v Sloveniji tako resnično popisane, kot so v tej. Ponekod v Sloveniji je ta roman postal od hiše do hiše in je pomenil za ljudi pravo odrešenje.

● Ljubo Sirc:

SMISEL IN NESMISEL

Pisatelj, sam medvojni partizan, po vojni jetnik stalinističnih ječ, sedaj pa profesor za ekonomijo v Glasgowu na Škotskem, popisuje strahote povojnih ječ v Sloveniji.

ličnih krajih toliko rojakov skupaj. Kljub temu da so bili nekateri skeptični pred nastopom, so se po nastopu s ostalimi ogreli za ta ansambel s tako čudno zasedbo. Za „Minores“ obisk Avstralije res ni bil nikak oddih. Ni lahka stvar nastopati večkrat kar večer za večerom. Niso pa nastopali samo za Slovence, ampak tudi za čisto avstralsko publiko. Veliko vabil so morali odkloniti. Imeli so čez štirideset nastopov. Poleg tega so snemali za televizijo tako v Sidneyju kot v Melbournu ter za katoliško radijsko uro, ki pa je tudi uporabljala njihove plošče. „Minores“ so veliko pripomogli k ugledu slovenske prisotnosti v Avstraliji.

ZDA: Mladi slovenski slikar Avgust Božidar Pust je priredil samostojno razstavo lastnih del v veliki dvorani Slovenskega doma. Z mladostnim zanosom se je lotil dveh skoraj nemogočih stvari: napolnil je dvorano s slikami in z občinstvom. — Na mednarodnem festi-

valu na Blossom Music Center sta sodelovala pevski zbor „Korotan“ in plesna skupina „Kres“. Nastopile so številne narodne skupine iz Clevelanda in okolice s petjem in plesi v narodnih nošah. — Mešani pevski zbor „Gallus“ iz Celovca je to poletje imel uspešno turnejo po slovenskih naselbinah v Severni Ameriki, kamor je prišel na povabilo raznih slovenskih organizacij. Koncerte je imel v Washingtonu, Chicagu, Clevelandu, Lemontu, Torontu, Fairfieldu in drugod. Povsod je prinesel lepo slovensko in koroško pesem in žel velik uspeh. Koncerta v Washingtonu se je udeležil tudi bivši guverner države Ohio in večkratni senator Frank Lausche, ki jih je pozdravil v slovenščini. V Lemontu so pa obiskali grob svojega rajaka iz Šmihela, ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, kjer so pomolili in zapeli več koroških pesmi. Pevci se niso mogli načuditi izredno prijaznemu sprejemu, ki so ga bili povsod deležni od Slovencev.

V uvodu pravi: „Tak naslov sem izbral, ker kaže, kakšen nesmisel je bil, da si je nekaj ljudi domišljalo, da prav oni vedo, kako družba in gospodarstvo delujeta, in so se zato odločili preganjati vse, ki jim niso do konca pritegnili, in jih proglašali za kriminalce. Še več, domišljali so si, da smejo uničevati celó ljudi, ki niso sploh nikomur ničesar storili... Važno je to, da si mora naš narod začeti pisati sodbo sam, kot so partizanom obljubljali med vojno, in da mu jo nehajo pisati razni „učitelji“, ki si utvarjajo, da imajo monopol na nekakšno „znanost“. Da ni nihče vseveden in da moramo o vsem svobodno razpravljati in ukrepati, pa je smisel skušenj preteklih petindvajset let.“

● **Tomaž Kovač:**

V ROGU LEŽIMO POBITI

V odličnem uvodu prikaže avtor medvojno dogajanje v Sloveniji, kot ga gledajo objektivni zgodovinarji, potem pa naniza osebna pričevanja članov slovenske protikomunistične vojske, ki so jih Angleži konec maja 1945 z zvižajo poslali iz Vetrinja na Koroškem v Slovenijo, kjer so se potem kot redke priče rešili iz skupnega groba v Kočevju, v katerem počiva na tisoče njihovih tovarišev. Delo je prispevek k objektivni slovenski zgodovini, ki bo nekoč napisana brez polresnic in brez krivljenja resnice. Samo resnica more biti pot k rešitvi in nadaljnjemu zdravemu življenju našega naroda.

● **Matjaž Klepec:**

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO

Knjižica je pendant k prejšnjemu delu: avtor opisuje usodo slovenskih protikomunističnih vojakov, ki so bili vrnjeni po izdaji Angležev iz Vetrinja v Slovenijo po drugi poti kot oni, ki so umirali v Rogu: skozi Pliberk v Teharje. Vse ugotovitve ob prejšnjem delu veljajo tudi za tega.

Te knjige lahko naročite pri celovški Mohorjevi knjigarni.

Anketa o „Naši luči“

I. NAROČNIK, NENAROČNIK REVIJE

- Ali ste naročnik „Naše luči“? JA NE
- Če ste naročnik, koliko časa ste? LET _____
- Če niste naročnik, kje ste „Našo luč“ spoznali?
Vam jo je poslal dušni pastir? JA NE
Pri prijatelju? JA NE
Pri _____
- Če se niste nanjo naročili, zakaj se niste?
Ker Vam ni všeč? JA NE
Ker se Vam zdi predraga? JA NE
Ker _____

II. SPLOŠEN VTIS

- Kakšen je Vaš splošen vtis o reviji?
Ali je Vam osebno všeč? JA NE
Vaši družini? JA NE
Večini Vaših znancev? JA NE
- Če Vam je všeč, zakaj Vam je predvsem?
Zaradi zanimive vsebine? JA NE
Zaradi resnicoljubnega poročanja? JA NE
Ker povezuje naše zdomce po Evropi? JA NE
Ker _____
- Če Vam ni všeč, zakaj Vam predvsem ni?
Ker je „preveč“ kritična? JA NE
Ker je „premalo“ kritična? JA NE
Ker Vas njena vsebina ne zanima? JA NE
Ker _____

III. VERSKI DEL

- Ali Vam je verski del revije na splošno všeč? JA NE
Ali je zadosti verskega v njej? JA NE
Ali je verski del zanimiv? JA NE
Kaj bi si pri verskem delu še želeli? _____
Kaj bi si želeli drugače? _____

IV. NOVIČARSKI DEL

- Ali so Vam novice in komentarji v reviji na splošno všeč? JA NE
Ali je novic od doma dovolj? JA NE

- Ali Vam izrezki iz časopisov kaj pomenijo? JA NE
- Česa bi si med novicami in izrezki še želeli? _____
- Če Vam novice in izrezki iz časopisov na splošno niso všeč, zakaj Vam niso? _____

V. ZABAVNI DEL

- Ali Vas je letošnji roman zadovoljil? JA NE
- Ali objavljene smešnice preberete in se Vam zde posrečene? JA NE
- Ali Vam uganke v reviji kaj pomenijo? JA NE
- Kakšen predlog imate glede zabavnega dela revije? _____

VI. OSTALO O VSEBINI

- Kaj v „Naši luči“ najprej preberete? _____
- In kaj kot drugo? _____
- In kot tretje? _____
- Kakšnih rubrik si v reviji še želite? _____
- Seznama slovenskih listov po svetu? JA NE
- Stalne rubrike o novih knjigah? JA NE
- Seznama slovenskih radijskih oddaj po svetu? JA NE
- Intervjujev s slavnimi Slovenci po svetu? JA NE
- Česa še? _____

VII. TEHNIČNA PLAT

- Ali ste s posnetki Slovenije na naslovni strani na splošno zadovoljni? JA NE
- Kakšnih motivov bi si bolj želeli? _____
- Ali bi si želeli v reviji več fotografij Slovenije? JA NE
- Iz katerih pokrajin? _____

Ta del lista z anketo odrežite po označeni črti in ga pošljite na naslov:

„NAŠA LUČ“, Viktringer Ring 26, A-9020 KLAGENFURT, Austria.

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Kraj (pošta): _____

Država: _____

Če nočete navesti svojega polnega naslova, napišite vsaj kraj in državo!
Hvala lepa za sodelovanje!

VSE ZA ZDOMCE

Ko sem bil v Stuttgartu, kjer je bilo srečanje slovenskih kulturnih društev, ki delujejo na tujem, sem se spoznal s številnimi zdomci in z njihovimi problemi. Opazil sem tudi prenežno skrb, s katero smo jih obsuli, in slišal obljube, da se bo ta prenežna skrb nadaljevala, če bodo pridni in lepo služili marke, te pa — jasno — nalagali v Ljubljansko banko.

Izrečenih je bilo veliko lepih besed o slovenstvu, o milem materinem jeziku, o domovini, ki je le ena in ki nestrpnost pričakuje, da se njeni sinovi in hčere vrnejo v njeno naročje.

Srečal sem slovensko družino v narodnih nošah in se malo pomenil z njimi.

„Ste že dolgo v Nemčiji?“

„O, ja! Seks jare — šest let se reče, a ne?“

„Šest let, točno. Koliko boste še?“

„Ich weiss nicht richtig... ne vem še točno...“

„O, ja, še, še,“ je moža dopolnila žena.

„Se boste potem vrnili domov?“

„Za urlaub in za praznike ziher, ja.“

Ob našem pogovoru je postalo otroku dolgčas in se je začel pogovarjati s svojim vrstnikom. Govorila sta nemško.

„Ali deček ne zna slovensko?“ sem vprašal starša.

„Zna, zna... Ali ne, Herman, da znaš slovensko?“

„Natürlich.“

„Hodiš v slovensko šolo?“ sem ga vprašal.

„Auch,“ je odvrnil.

„Greš rad v domovino?“

„Sehr gerne.“

Še smo prijetno kramljali in kakšno besedo, ki so jo povedali, sem celo razumel. Sicer pa nemščina ni težka, Slovenci se je hitro nauče. Žal pa ob tem tudi kaj pozabijo...

(Konec na 44. strani)

graham green

moč in sijaj

roman

Roman „Moč in sijaj“ (1940) je eno najboljših del angleškega spreobrnjenca h katolicizmu Grahama Greena. Pisatelj je z njim posegel v zadnja vprašanja katoliške vere. Zunanji dogodki v romanu so samo povod za reševanje teh vprašanj.

Romana zlasti mnogi katolici niso razumeli. Površnega bralca bo pritegnil samo zunanji potek dogodkov v romanu, prezrl pa bo tisto, kar je pisatelj v resnici hotel povedati. Ob propadlem duhovniku je Green hotel pokazati božjo moč in božji sijaj, ki se razodeva v človeku: čim bednejši je človek v svojem bivanju, tem bolj potreben mu je Bog in tem bolj nedoumljiva sta božja moč in sijaj.

Kot človek in duhovnik je glavni junak brez časti in dostojanstva, preganjan in ponižan. Toda duhovnik ostane vendarle zvest svojemu poklicu:

ne beži, kakor so bežali drugi, dokler more dajati ljudem Boga.

Dosedanja vsebina:

V eni izmed mehiških državic so prišli komunisti leta 1926 na oblast in prepovedali vsako versko delovanje. Duhovniki so deloma zbežali s svojim škofom vred, nekatere so postrelili, ostal je le še padre José, ki se je pokoril guvernerjevemu odloku in se poročil, in pa še en duhovnik, ki se potika od vasi do vasi, uči otroke krščanskega nauka, jih krščuje, mašuje, spoveduje, obhaja in krščansko pokopava ljudi. Oblast ga preganja, razpiše nagrado na njegovo glavo, policija jemlje talce v vaseh, kjer se je skrivaj. Policijski poročnik v glavnem mestu se zagriže v to, da ga ujame.

Duhovniku, ki je ostal v deželi, spodleti več poskusov, da bi ušel. Potika se od kraja do kraja, da bi ga policija ne dobila. Vsi se ga iz strahu pred policijo bojé, celo Marija, s katero je pred leti iz obupa in občutka osamelosti in zaradi pol steklenice žganja spočel otroka. Poleg tega ga začne zasledovati mešanec, ki v njem spozna duhovnika in bi rad dobil nagrado, razpisano na njegovo glavo.

V glavnem mestu policija duhovnika zasači, ker nosi s seboj kljub prepovedi steklenico žganja. Zapró ga. Na dvorišču zapora se duhovnik sreča z mešancem, ki ga ima policija pri sebi prav zato, da ji bo pokazal duhovnika, če ga bo kje videl. Vendar mešanec duhovnika ne izda, ker se boji, da bi s tem izgubil denarno nagrado, razpisano na duhovnikovo glavo, saj bi policija utegnila reči, da je že itak sama brez mešančeve pomoči duhovnika uje-la.

Ko policija duhovnika izpusti, se ta napoti v sosednjo državo, kjer vera ni tako preganjana kot v prejšnji. Res se mu posreči dospeti tja. Potem, ko tri dni v nekem naselju spoveduje in mašuje, se hoče odpraviti v glavno mesto države, da se bo spovedal.

Naenkrat se pa pojavi ob njem spet mešanec. Pove mu, da leži v neki koči prav na me-

ji države, iz katere je duhovniku pravkar uspelo zbežati, na smrt ranjen Američan, ki prosi, naj bi ga prišel duhovnik spovedat. Duhovnik je prepričan, da mu je mešanec nastavil past, a ko mu ta pokaže listek z Američanovo prošnjo, ve, da ga Američan res prosi. Vrne se skupaj z mešancem v prejšnjo državo.

Res najde duhovnik v zapuščenih koči Američana, ki pa noče nič vedeti o spovedi. Ves čas duhovnika prepričuje, naj zbeži. Duhovniku postane jasno, da je v bližini policija.

Duhovnik je brezupno sedel ob možu: teh nasilnih možganov zdaj nič ne bo premaknilo k miru; nekoč, morda pred nekaj urami, ko je napisal sporočilo, še — a priložnost je prišla in odšla. Zdaj je šepetal nekaj o nekem nožu.

Mnogi hudodelci verujejo v legendo, da ostane v mrtvih očeh podoba tistega, kar so videle nazadnje. Kristjan bi lahko veroval, da je enako z dušo, da ostane v njej odpuščanje in mir zadnjega trenutka, čeprav je bilo vse življenje polno najgrših pregreh, ali da pobožni možje včasih umrjejo brez odveze v javni hiši, tako da se življenje, ki se je zdelo dobro, konča s trajnim pečatom nečistosti. Slišal je ljudi govoriti, da je kesanje na smrtni postelji nekaj nepoštenega, kakor da bi bilo možno zavreči navado, ki se je je človek držal v dobrem ali v slabem vse življenje. Človeku je sumljivo dobro življenje, ki se je končalo slabo, ali izprijenost, ki se je dobro končala.

Naredil je še en poskus: „Nekoč ste verovali. Skušajte razumeti, zdaj imate priložnost. V zadnjem trenutku. Kakor desni razbojnik. Morili ste ljudi, mogoče otroke,“ je dodal, ko se je spomnil male črne kopice pod križem. „Vendar ni treba, da bi bilo to tako pomembno. To je samo nekaj iz tega življenja, iz nekaj let, minilo je že. Vse to lahko odvržete tukaj, v tej koči, in živeli boste za zmerom...“ Žalost in hrepenenje sta ga navdala že ob najrahljši misli na življenje, ka-

kršnega sam ni mogel živeti... ob besedah kot: mir, slava, ljubezen.

„Oče!“ je roteče rekel glas, „mene kar pustite! Mislite sami nase! Vzemite moj nož...“ Roka se je spet odpravila na svojo trudno pot, tokrat proti boku. Kolena so se skrčila v poskusu, da bi se obrnila, in potem je celo telo zapustilo napor, duha, vse.

Duhovnik je naglo izšepetal besede pogojne odveze, za primer, da se je duh skesal sekundo prej, preden je prekoračil mejo, vendar je bilo verjetnejše, da je odšel še vedno iskaje nož, misleč na nasilje za drugega človeka. Molil je: „O, usmiljeni Bog, navsezadnje je mislil name, zavoljo mene je...“ Vendar je molil brez prepričanosti. Še v najboljšem primeru je le en hudodelec skušal pomagati drugemu, da bi ubežal. Kakor koli je človek to gledal, nobenemu izmed njih ni mogel prisoditi dosti zaslužnja.

Neki glas je rekel: „No, ali ste končali?“

Duhovnik je vstal in z rahlim, prestrašenim gibom pritrdil. Spoznal je policijskega častnika, ki mu je bil v ječi dal denarja, temen, čeden je stal med vrati in nevihtna svetloba se mu je lesketala na dokolenicah. Eno roko je držal na samokresu in čemerno se je namrščil proti mrtvemu ubijalcu. „Mene niste pričakovali tukaj,“ je rekel.

„O, pa sem vas,“ je rekel duhovnik. „Moram se vam zahvaliti...“

„Zahvaliti, za kaj?“

„Da ste me pustili samega z njim.“

„Nisem barbar,“ je rekel častnik. „Ali bi prišli zdaj ven, prosim? Nikakega pomena bi ne imelo, če bi skušali pobegniti. To lahko vidite,“ je dodal, ko je duhovnik prišel iz kočice in se ozrl naokoli v ducat oboroženih mož, ki so obkrožali kočico.

„Bežanja mi je dovolj,“ je rekel.

Mešanca ni bilo več videti. Na nebu so se kopicili težki oblaki.

Resnične gore so bile videti pod njimi kot majhne, svetle igračke.

Vzdihnil je in se živčno nasmehnil. „S kakšno težavo sem prišel čez te gore, zdaj pa... sem tukaj...“

„Sploh nisem verjel, da se boste vrnili.“

„Oh, poročnik, saj veste, kako je. Celo strahopetec ima čut dolžnosti.“ Na koži je začutil hladni veter, ki včasih zapiha, preden se začne nevihta. S slabo igrano ravnodušnostjo je rekel: „Ali me boste zdaj ustrelili?“

Poročnik je spet ostro rekel: „Saj nisem barbar. Sodili vas bodo... kakor je treba.“

„Zavoljo česa?“

„Zavoljo izdaje.“

„Da bom moral iti vso pot nazaj tja?“

„Ja. Razen če boste skušali pobegniti.“ Držal je roko na samokresu, kakor da duhovniku ne zaupa niti za korak. Rekel je: „Prisegel bi lahko, da sva se že neke...“

„O, ja,“ je rekel duhovnik. „Videli ste me dvakrat. Ko ste vzeli talca iz moje vasi... ste vprašali mojega otroka: ‚Kdo je ta?‘ Deklica je rekla: ‚Moj oče!‘, pa ste me izpustili.“

Gor je na lepem zmanjkalo: zdelo se je, kakor da jima je nekdo pljusknil prgišče vode v obraz.

„Hitro,“ je rekel poročnik, „v to kočico!“ Zaklical je enemu izmed mož: „Prinesi nekaj zabojev, da bova lahko sedela.“

Pridružila sta se mrliču v kočici, medtem ko se je povsod naokoli razdivjal vihar.

Vojak je prinesel dva zaboja, dež je curljal od njih.

„Svečo,“ je rekel poročnik. Sedel je na enega izmed zabojev in izvlekel samokres. Rekel je: „Sedite tje, k vratom, da vas lahko vidim.“

Vojak je prižgal svečo, nakapljaval voska na trdo zemljo in svečo pritrdil.

Duhovnik je sedel zraven Američana: ta se je bil zgrbil, ko je skušal doseči nož, tako da se je zdelo, kakor da skuša seči k svojemu tovarišu, mu reči na samem

besedo ali dve... Bila sta si podobna, oba umazana in neobrita.

Poročnik se je zdel pripadnik povsem drugačne družbene plasti. Zaničljivo je rekel: „Imate torej otroka?“

„Ja,“ je rekel duhovnik.

„Vi, duhovnik?“

„Ne smete misliti, da so vsi taki kakor jaz. Duhovniki so dobri in slabi. Jaz sem pač slab duhovnik.“

„Potem bomo mogoče naredili vaši Cerkvi uslugo...“

„Ja.“

Poročnik se je ostro ozrl, kakor da misli, da se norčuje iz njega. Rekel je: „Dvakrat, ste rekli. Da sem vas videl dvakrat?“

„Ja, v zaporu sem bil. In dali ste mi denarja.“

„Spominjam se.“ Besno je rekel: „Kakšna strahotna burka! Da sem vas imel, pa sem vas pustil. Dva moža smo izgubili, ko smo vas iskali. Še danes bi bila živa. Ta Američan ni bil vreden dveh življenj. Resnične škode ni delal.“

Dež je lil neprenehoma. Sedela sta in molčala.

Mahoma je rekel poročnik: „Ne segajte z roko v žep!“

„Iskal sem samo karte. Mislim, da bi nama mogoče potem čas lažje mineval...“

„Jaz ne kartam,“ je rezko rekel poročnik.

„Ne, ne. Ne bi igrala. Le nekaj spretnosti sem vam hotel pokazati, kot sem jih včasih pri zabavah, ki smo jih imeli v župniji za bratovščine, veste.“

Poročniku je preletel obraz izraz telesnega studa. Rekel je: „Spominjam se tistih bratovščin.“

„Ko ste bili otrok?“

„Dovolj sem bil star, da sem videl...“

„Kaj?“

„Goljufijo.“

Divje se je zagnal, držeč eno roko na puški, kakor da mu je prišlo na misel, da bi bilo bolje, ko bi uničil to zver zdaj, ta trenutek, za zmerom. „Kakšna pretveza je bilo vse tisto, kakšna prevara! Prodaj vse in daj siromakom, tak je bil nauk, ali ne? In gospa ta in ta, lekarnarjeva žena, je rekla,

Sv. Lenart v Slovenskih Goricah

da ta družina v resnici ne zasluži miloščine, in gospod ta, oni ali kak drugi je rekel, naj stradajo, saj itak ne zaslužijo nič drugega, to so itak socialisti, in duhovnik, vi, je pazil, kdo je opravil velikonočno dolžnost in plačal velikonočno daritev." Glas mu je narastel. Eden izmed policistov je zaskrbljeno pogledal v kočo, pa se je spet umaknil skozi šibajoči dež. „Cerkev je bila uboga, duhovnik je bil ubožen, zato naj bi bil slehernik vse prodal in dal Cerkvi.“

„Tako prav imate,“ je rekel duhovnik. Naglo je dodal: „Seveda se tudi motite.“

„Kako to mislite?“ je divje vprašal poročnik. „Prav? Kaj ne boste niti branili...?“

„Ko ste mi dali denar v zaporu, sem takoj začutil, da ste dober človek.“

Poročnik je rekel: „Poslušam vas samo zato, ker nimate nič več upati. Prav ničesar več nimate upati. Kar koli porečete, ne bo nič spremenilo vaše usode!“

„Ne.“

Ni imel namena, da bi policijskega častnika jezil, ali zadnjih osem let ni govoril skoraj z nikomer drugim kot z nekaj kmeti in Indijanci.

Nekaj v njegovem glasu je zdaj spravilo poročnika v bes. Rekel je: „Nevarni ste. Zato vas bomo ubili. Kot človek nimam nič proti vam, razumete.“

„Seveda ne. Proti Bogu ste. Jaz sem človek tiste vrste, kot jih zapirate vsak dan in jim dajete denar.“

„Za vaše ideje gre.“

Duhovnik je sedel na zaboju, držeč si roke na kolenih in pobešajoč glavo. Misli je: Oseminštideset ur do glavnega mesta. Danes je nedelja. V sredo bom mogoče mrtev. Kakor izdajstvo je ču-

til, da se bolj boji bolečine od krogel kot tistega, kar bo pozneje.

Preplašeno se je ozrl: svetloba se je vračala. Sveča ni bila več potrebna. Kmalu bo dovolj jasno, da se lahko odpravijo na dolgo popotovanje nazaj.

„Tega tudi ne razumem,“ je rekel poročnik, „kako da ste ostali vi, ravno vi med vsemi, medtem ko so drugi zbežali.“

„Nekoč sem se sam vprašal po tem,“ je rekel duhovnik. „Človek se ujame. Prvo leto — no, tedaj nisem verjel, da bi bilo res treba bežati. Misli sem: ostal bom do prihodnjega meseca, recimo, da bom videl, ali bo tedaj kaj boljše. Potem — oh, saj ne veste, kako mine čas. Ali veste, da sem se na lepem zavedel, da sem edini duhovnik milje in milje naokrog? Začel sem se krhati. Eno je odšlo za drugim. Začel sem zanemarjati svoje dolžnosti. Začel sem piti. Mislim, da bi bilo veliko boljše, ko bi bil odšel tudi jaz. Zakaj ves

čas me je vodil napuh. Ne ljubezen do Boga. Napuh je pogubil angele. Napuh je najhujši med vsemi rečmi. Mislil sem si, kako imeniten fant sem, da sem ostal, ko so drugi odšli. In potem sem mislil, da sem tako velik, da si lahko sam postavljam pravila. Nehal sem se postiti, nisem vsak dan bral maše. Zanimarjal sem molitve — in nekega dne, ko sem bil pijan in osamel — no, saj veste, kako je bilo, sem dobil otroka. Sam napuh je bil to. Le napuh, ker sem ostal. V nikako korist nisem bil, toda ostal sem, a ne dosti koristen.“

Poročnik je rekel z besom v glasu: „No, mučenec boste — vsaj to zadovoljstvo imate.“

„Oh, ne! Mučenci niso taki kakor jaz. Ne preišljajo ves čas — ko bi bil popil več žganja, bi me ne bilo tako strah.“

Zunaj se je po dežju kadilo iz zemlje. Megla jima je segala skoraj do kolen. Konji so bili pripravljani. Duhovnik je zajahal; preden pa sta utegnila odjahati, se je duhovnik ozrl po nekem glasu.

„Oče!“ Bil je mešanec.

„No, no,“ je rekel duhovnik. „Spet ti.“

„Oh, vem, kaj mislite,“ je rekel mešanec. „V vašem srcu je malo milosrčnosti, oče. Ves čas ste mislili, da vas bom izdal.“

„Pojdi!“ je ostro rekel poročnik. „Svoje delo si opravil.“

„Ali smem reči besedo, poročnik?“ je vprašal duhovnik.

„Dober človek ste, oče,“ se je naglo vmešal mešanec, „o ljudeh pa mislite vedno najslabše. Samo vašega blagoslova želim, nič drugega.“

„Čemu ti bo? Blagoslova ne moreš prodati,“ je rekel duhovnik.

„Samo zato, ker se ne bova več videla. In nisem hotel, da bi odšli z zlo mislijo...“

„Tako praznoveren si?“ je rekel duhovnik. „Misliš, da bo moj blagoslov kakor plašnica nad božjimi očmi? Jaz ne morem narediti, da bi Bog ne vedel vsega o tem. Veliko bolje bo, da greš domov in moliš. Če ti bo Bog dal milost, da ti bo žal, daj denar...!“

„Kakšen denar, oče?“ Mešanec mu je jezno stresel streme. „Kakšen denar? Že spet ste začeli...“

„Molil bom zate,“ je rekel duhovnik in pognal konja ob poročnikovega.

„Jaz pa bom molil za vas, oče,“ je samozadovoljno naznanil mešanec.

„Izobraženec ste,“ je rekel poročnik. Ležal je počez ob vhodu v kočo. Bila je noč, vendar nobeden izmed njiju ni mogel spati. Poročniku se je mudilo domov, zato so jahali do polnoči. Prišli so s hribov v močvirnato ravan. Kmalu bo vsa država porazdeljena z močvirji. Deževje se je resnično začelo.

„Nisem. Moj oče je bil trgovec.“

„Mislim to, da ste bili v tujini. Govoriti znate kakor Američani.“

„Ja.“

„Jaz sem moral sam preišljati o raznih rečeh; toda o nekaterih se ni treba učiti v šoli, npr. da so na svetu bogati in siromaki, Tri talce sem dal ustreliti zavoljo vas. Siromake. Zato sem vas zasovražil.“

„Ja,“ je priznal duhovnik.

„Tisti ljudje so bili moji ljudje. Ves svet sem jim hotel dati.“

„Saj, kdo ve? Mogoče ste jim ga tudi dali?“

Poročnik je na lepem pljunil, jezno, kakor da mu je prišlo na jezik kaj nečednega. „Zmerom imate odgovore, ki ne pomenijo nič!“

„Pri knjigah nikoli nisem bil dosti prida,“ je rekel duhovnik. „Nimam spomina. Pač pa sem se zmerom čudil nečemu pri ljudeh, kakor ste vi. Sovražite bogate in ljubite siromake. Mi smo zmerom govorili, da so ubogi blagoslovljeni in da bodo bogati težko prišli v nebesa, Zakaj naj bi to zadnje otežili tudi siromaku? O, vem, rečeno je, da naj dajemo ubogim, naj skrbimo, da ne bodo lačni — glad lahko človeka prav tako kakor denar nagne, da dela zlo. Ampak zakaj naj dajemo ubožcu oblast? Bolje je, da ga pustimo, naj umre v blatu in se zbudi v nebesih — da mu le ne tiščimo obraza v blato.“

„Ne maram vašega modrova-

nja!“ je rekel poročnik. „Pravite: mogoče je bolečina nekaj drugega, mogoče mu bo zato nekoč bolje. Jaz pa hočem, da govori moje srce.“

„S cevjo samokresa?“

„Ja. S cevjo samokresa!“

„Oh, veste, ko boste mojih let, boste mogoče vedeli, da je srce žival, na katero se ni zanesti.“

„Nikoli ne govorite naravnost. Meni govorite eno, kakemu drugemu človeku pa pravite: Bog je ljubezen. Pri meni mislite, da bi takih besed ne sprejemal, zato govorite drugače.“

„Oh,“ je rekel duhovnik, „to je nekaj povsem drugega — Bog je res ljubezen. A ta ljubezen ima često čuden okus. Je kakor majčken kozarec ljubezni, pomešan z loncem vode iz jarka. Tiste ljubezni bi mi ne spoznali. Lahko bi se nam celo zdela kot sovraštvo.“

„Svojemu Bogu ne zaupate dosti, kaj? Kakor je videti, ni to Bog hvaležne vrste. Ko bi kdo meni tako dobro služil, kakor ste mu služili vi, bi ga priporočil za napredovanje, poskrbel, da bi dobil dobro pokojnino... Če bi trpel, ker bi imel raka, bi mu poslal krogljo v glavo.“

„Poslušajte,“ je resnobno rekel duhovnik, „nisem tako nepošten, kakor mislite vi o meni. Zakaj, mislite, govorim ljudem s prižnice, da jim grozi pogubljenje, če jih nepričakovano zaloti smrt? Ne pripovedujem jim pravljic, ki bi jih sam ne verjel. Prav ničesar ne vem o božjem usmiljenju: ne vem, kako strašno se Bogu lahko zdi človeško srce. Vem pa tole: če je bil kdaj le en sam človek v tej državi pogubljen, potem bom pogubljen tudi jaz.“ Počasi je rekel: „Niti ne bi hotel, da bi bilo kaj drugače. Samo pravičnost si želim.“

„Še pred temo bomo v mestu,“ je rekel poročnik. Šest mož je jahalo spredaj in šest zadaj. Spreved ni bil kdove kako zmoglaslaven. Duhovnik se je med ježo ves čas rahlo držal na smeh. Bilo je, kakor da si je nataknil krinko na obraz, tako da lahko mirno pre-

Murska Sobota, panonsko mesto na Ravenskem, sredi prekmurske ravnine, središče Prekmurja.

mišlja, ne da bi kdo to opazil. Največ je premišljal o bolečini.

„Najbrž upate,“ je rekel poročnik, „da se bo zgodil čudež.“

„Ne!“

„Verjamate pa v čudeže, ali ne?“

„Ja. Samo ne zame. Jaz ne morem koristiti nikomur več, čemu naj bi me tedaj Bog ohranjal pri življenju?“

„Ne gre mi v glavo, kako more človek, kakor ste vi, verovati v take reči,“ nadaljuje poročnik.

„Vi pa bi po mojem mnenju tudi mislili tako, ko bi prvič videli človeka, obujenega od mrtvih. Smešno, kajne? Saj ni tako, da bi se čudeži ne dogajali, le ljudje jim dajejo drugačna imena. Ali si ne

morete zamisliti zdravnikov okoli mrliča? Nič več ne diha, žila mu ne utriplje več, srce mu ne bije: mrtev je. Potem ga nekdo povrne v življenje, od teh vseh pa nobeden ne izrazi svojega mnenja. Nočejo reči, da je čudež, zakaj te besede ne marajo. Potem se mogoče to zgodi spet in spet — ker Bog hodi po svetu — in tedaj poročajo: ‚To niso čudeži, samo svoje pojmovanje o življenju smo razširili. Zdaj vemo, da je človek lahko živ tudi brez utripa, dihanja, bitja srca.‘ In iznašli bodo novo besedo, ki bo opisovala tako življenjsko stanje, in rekli bodo, da je znanost postavila čudež na laž. Ne pridete jim do živega.“

Prišli so z gozdne steze na trdo cesto. Zdaj so bili skoraj doma.

Poročnik je nehotoma rekel: „Ni ste slab človek. Če lahko kaj storim za vas...“

„Če bi mi dovolili, da se spovem...“

„Saj ni nobenega duhovnika,“ je rekel poročnik.

„Oče José.“

„O, oče José,“ je zaničljivo rekel poročnik, „ta ni za vas.“

„Dovolj dober je zame. Saj ni verjetno, da bom našel tukaj kakega svetnika, kaj?“

Poročnik je nekaj časa molče jahal naprej. Prišli so do pokopališča, polnega okrušenih angelov. Rekel je: „Prav. Lahko ga dobite.“ Ni se hotel ozreti na pokopališče, ko so jahali mimo — tam je bil zid, ob katerem so streljali jetnike.

Vsepovsod je bilo čutiti zapuščenost, bolj kakor v gorah, zakaj tu je bilo nekoč obilo življenja. Poročnik je mislil: Nič utripa, nič dihanja, nič bitja srca, pa še ved-

no je življenje — samo ime moramo najti zanj.

Poročnik je odprl duri v celico: notri je bilo zelo temno. Skrbno je zaprl duri za seboj in jih zaklenil, držeč roko na samokresu. „Noče priti,“ je rekel.

Mala, zgrbljena postava v temi je bil duhovnik. Čepel je na tleh kakor otrok, ki se igra. Rekel je: „Mislite — nočjo noče?“

„Mislim, da sploh noče priti.“

Nekaj časa je trajal molk, če je mogoče govoriti o molku tam, kjer ves čas brenčijo komarji in kjer se hrošči z majhnimi prasketajočimi poki zaletavajo v stene.

Naposled je duhovnik rekel: „Najbrž se je bal...“

„Njegova žena ga ni pustila.“

„Siromak!“ Skušal se je zahehetati, a noben glas bi ne mogel biti klavrnejši od tega neodločnega poskusa. Glava mu je omahnila med kolena. Bilo je videti, kakor da je zapustil vse in da je zapuščjen.

Poročnik je rekel: „Najbolje bo, da zveste vse. Sodili so vam in vas obsodili.“

„Kaj bi ne mogel biti navzoč pri svojem lastnem sojenju?“

„Nič bi se ne bilo spremenilo.“

„Ne?“ Molčal je, pripravljajoč se, kako bi se držal. Potem je vprašal z nekakšno narejeno lahkotnostjo: „In kdaj, če smem vprašati...?“

„Jutri.“

Naglj in kratki odgovor mu ni več dal, da bi se prenarejal. Glava se mu je spet pobesila in, kolikor je bilo mogoče videti v temi, si je menda grizel nohte.

Poročnik je rekel: „Slabo je, če je človek v taki noči sam. Če bi vam bilo ljubše, da vas prestavimo v skupno celico...“

„Ne, ne. Rajši sem sam. Veliko imam opraviti.“ Glas mu je odpoval, kakor da se je močno prehladil. Zasopel je: „Toliko moram premisliti.“

„Rad bi storil kaj za vas,“ je rekel poročnik. „Prinesel sem vam malo žganja.“

„Kljub postavi?“

„Ja.“

„Zelo ste dobri.“ Vzel je malo

stekleničko. „Vi bi tega najbrž ne potrebovali. Mene pa je bilo zmerom strah bolečine.“

„Nekoč človek mora zmreti,“ je rekel poročnik. „Ne zdi se tako pomembno, kdaj bo to.“

„Dober človek ste. Ničesar se nimate bati.“

„Take čudne misli imate,“ je potožil poročnik. Rekel je: „Včasih se mi zdi, da me skušate s svojim govorjenjem pridobiti.“

„Kako pridobiti?“

„Oh, mogoče, da bi vas pustil zbežati, ali da bi verjel v sveto katoliško Cerkev, v občestvo svetnikov... kako že gre ta reč?“

„V odpuščanje grehov.“

„Vi v to najbrž ne verujete dosti, kaj?“

„O, pač, verujem,“ je trmasto rekel mali mož.

„Kaj pa vas tedaj skrbi?“

„Nisem neveden, veste. Zmerom sem vedel, kaj počenjam. In ne morem dati odveze sam sebi.“

„Kaj bi se toliko spremenilo, ko bi bil oče José prišel semkaj?“

Dolgo je moral čakati, preden je dobil odgovor, in, ko ga je dobil, ga ni razumel: „Drug človek... potem je laže...“

„Ali ne morem storiti ničesar več za vas?“

„Ne. Ničesar.“

Poročnik je spet odklenil duri in pri tem spet samogibno položil roko na samokres, kakor da nima zdaj, ko je zadnji duhovnik ujet in zaprt, ničesar več misliti. Tedni preganjanja so se mu zdaj zdeli kakor srečen čas, ki je minil za zmerom. Z bridko prijaznostjo (ni mogel zbrati nič sovraštva do maledlega votlega moža) je rekel: „Poskusite zaspati!“

Zapiral je vrata, ko je prestrašen glas rekel: „Poročnik.“

„Ja.“

„Videli ste, kako so streljali ljudi. Ljudi, kakor sem jaz.“

„Ja.“

„Ali traja bolečina — dolgo?“

„Ne, ne. Sekundo,“ je rekel rezko, zaprl vrata in si tipaje iskal pot nazaj čez pobeljeno dvorišče.

Duhovnik je sedel na podu, držeč stekleničko z žganjem. Kmalu je odvil pokrovček in si dvignil

stekleničko k ustom. Vendar ni pijače prav nič čutil: kakor da bi bila voda. Odložil je stekleničko in začel nekakšno splošno spoved, govoreč šepetaje. Rekel je: „Zagrešil sem nečistovanje.“ Ta ustaljeni izraz ni prav nič pomenil: bil je kakor stavek v časopisu. Nad tako rečjo človek ne more čutiti obžalovanja. Začel je znova: „Ležal sem z žensko,“ in si skušal zamisliti, da ga drugi duhovnik sprašuje: „Kolikokrat? Ali je bila poročena?“ — „Ne.“ Ne da bi mislil, kaj počenja, je spet srknil malo žganja.

Ko mu je tekočina prišla na jezik, se je spomnil svojega otroka: čemernega, nesrečnega, prebistrega obraza. Rekel je: „O, Bog, pomagaj ji! Pogubi mene, zaslužil sem to, njej pa daj večno življenje!“

Zaihtel je.

Čez nekaj časa je začel znova: „Pijan sem bil — ne vem kolikokrat. Ni dolžnosti, ki bi je ne bil zanemarjal. Kriv sem napuha, nisem bil milosrčen...“ Besede so postajale spet ustaljen izraz, nič niso pomenile. Ni imel spovednika, da bi mu obrnil misli od obrazca k resnici.

Spet je popil malo žganja, vstal je, stopil k durim in pogledal skozi rešetko na vroči trg v mesečini. Videl je policiste, ki so spali v svojih mrežnicah. Vseposod je vladala čudna tišina. Bilo je, kakor da se je ves svet obzirno obrnil proč, ker ga noče gledati, ko bo umiral. Pretipal se je ob steni do najbolj oddaljenega kota in sédel tja, s stekleničko med koleni. Misli je: „Ko bi ne bil tako brezkoristen, brezkoristen...“ Osem trdih, brezupnih let se mu je zdelo samo karikatura službe: nekaj obhajil, nekaj spovedi in slab zgled brez konca in kraja. Ljudje so umirali zanj, svetnika bi bili zaslužili. In misli mu je zasenčila bridkost zavoljo njih, ker jih Bog ni imel za vredne, da bi jim ga bil poslal. „Midva z očetom Joséjem,“ je mislil, „midva z očetom Joséjem...“ in spet je potegnil iz stekleničke z žganjem.

(Se bo nadaljevalo)

Življenje je (tudi) smešno

Žena ogleduje krznene plašče v izložbi pa potoži možu: „Še mačka dobi vsako leto novo krzno!“

Mož: „Samo ne od moža.“

○

„Ali spite z odprtimi usti?“

„Ne vem, Vselej, kadar hočem pogledati, se zbudim.“

○

Učitelj: „Kdo mi ve povedati, katera tekočina niti v najhujšem mrazu ne zmrzne?“

Jaka: „Krop.“

○

„Le kako ste mogli kupiti hišo tik ob železniški postaji? Saj ne boste mogli od ropota niti oči zatisniti.“

„To bo trajalo samo en teden, potem se bom navadil. Zato bom pa en teden stanoval v hotelu.“

○

Učitelj je prijel Tončka, ali je on tudi kradel hruške na šolskem vrtu.

„Ne, sem še premajhen,“ je ta odgovoril, „šele prihodnje leto bom smel z njimi.“

○

„Muuuu,“ pravi prva krava drugi.

„Smešno, hotela sem ti pravkar isto povedati,“ odvrne druga.

○

„Ata, zakaj ima žirafa tako dolg vrat?“

„Zato, da lahko smuka listje z drevja.“

„Zakaj pa je listje tako visoko na drevju?“

„Zato, da se žirafi ni treba sklanjati.“

○

„Deset milijonov dolga imate, pa se hočete poročiti z mojo hčerko?“

„Ja, ali pa če vi mogoče veste za kakšen drug izhod...“

○

Vodnik razlaga v živalskem vrtu: „To je noj. Ta žival zelo slabo vidi, pojé pa vse, kar mu daš.“

Neka gospa: „To bi bil idealen mož!“

Ladja pristane ob izgubljenem otoku v Pacifiškem oceanu. Na svoje veliko začudenje odkrijejo mornarji na otoku nekega Evropejca.

„Koliko časa že živite tukaj?“

„Ne vem, koliko, a že dolgo.“

„Ali ste doživeli brodolom, da živite tukaj?“

„Ne, sam sem si izbral ta otok.“

„Zakaj pa?“

„Da bi pozabil.“

„Pozabil? Kaj?“

„Ne vem. Sem pozabil.“

○

Na dogovorjeni sestanek z zaročencem je prišla dekle prepozno. Nedorodno je vprašala: „Ali si me dolgo čakal?“

„Ja,“ je odgovoril on, „natančno šest cigaret in dve cigari.“

○

Inštalater, star šele 35 let, se je pojavil pred nebeškimi vrati in potožil svetemu Petru: „Zakaj si me pustil umreti tako mladega?“

Peter je pogledal v knjigo in rekel: „Mladega? Po urah, ki si jih zaračunaval svojim strankam, si star natančno 95 let.“

○

Mož, katerega žena je bila čistilka v stolpnici, je potožil prijatelju: „Že dva dni je ni domov.“

„Kako, ali ti je pobegnila?“

„Ne, stopnice čisti.“

○

Starejša gospodična je prišla v podjetje in rekla: „Brala sem vaš oglas, da potrebujete tajnico.“

„Žal,“ je odgovoril tajnik podjetja, „prepozno.“

„Prepozno?“

„Ja. Deset let.“

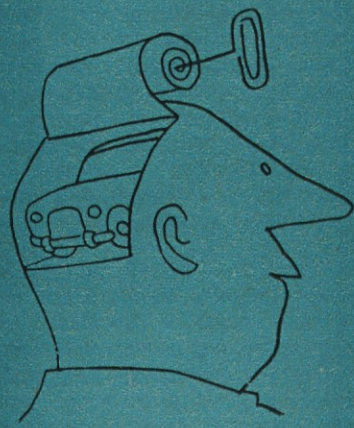
○

„No, kako je bilo v gledališču?“

„Zelo lepo. Najlepše pa tedaj, ko so začeli deliti plašče. Jaz sem kar tri vzel.“

„Preveč kadite!“

Zakon je zelo poostren in vsak večji prekršek je že dovolj za odvzem voznškega dovoljenja. Prvi dan, ko je začel veljati novi zakon, je bilo odvzetih 32 voznških dovoljenj. Dosedanjih pet mesecev omejitve hitrosti na slovenskih cestah je po statistiki in primerjavi iz prejšnjih let obvarovalo smrti vsaj 100 ljudi. Primer september: lani 61, predlanskem 65, letos 38 mrtvih.

LJUBLJANA. — Dolgotrajne priprave za postavitev spomenika Ivanu Cankarju v Ljubljani gredo h kraju. Izdelavo spomenika so zaupali akademskemu kiparju Janezu Boljki.

LJUBLJANA. — Pred 125-timi leti je v Ljubljano pripeljal prvi vlak. 16. septembra 1849 je v popoldanskih urah pripeljal slovesen vlak z nadvojvodo Albrehtom in drugimi dostojanstveniki na sedanjo ljubljansko postajo. To je bila prva železnica na sedanjem ozemlju Jugoslavije in med prvimi v Evropi. Železniška postaja je takrat veljala za največjo in najlepšo zgradbo v Ljubljani. Dela na železniški trasi so zahtevala izredno veliko naporov in so bila za tedanji čas izreden podvig.

LJUBLJANA. — Avgusta je bilo v Jugoslaviji zaposlenih 4.467.000 ljudi. Število se je v minulem letu povečalo za 4,2%. V gospodarstvu je zaposlenih 3.692.000, v negospodarskih dejavnostih pa 775.000 ljudi. Največ jih dela v industriji in rudarstvu (1.760.500), nato sledijo kovinarji (340.000), tekstilci (280.000) živilska industrija (150.000). V trgovini in gostinstvu je zaposlenih 570.000, v prometu 310.000, v gradbeništvu 380.000. V negospodarskih dejavnostih je: 260 tisoč v šolstvu, 190 tisoč v zdravstvu in 210 tisoč v družbenih dejavnostih in državnih organih.

MARIBOR. — Od 23. do 26. septembra je bil v Mariboru prvi ekumenski simpozij v Jugoslaviji. Srečali so se bogoslovni strokovnjaki ljubljanske, mariborske, zagrebške in beograjske pravoslavne teološke fakultete. Med njimi so bili mnogi katoliški in pravoslavni du-

zveze slovenskih organizacij, da se prekine sodelovanje v kontaktnem komiteju, ker niso dani osnovni pogoji za uspešno reševanje obveznosti, ki so bile Avstriji naložene v členu 7 državne pogodbe.

Ugotavljanje manjšine in kakršnikoli obliki vsekakor ni pripravno sredstvo reševanja, ki naj bi zagotovilo dejansko enakost slovensko govoreče narodne skupnosti z nemškimi prebivalstvom, zlasti v pogledu uporabe slovenskega jezika v javnem življenju in ustroju v okrajih s slovenskim in nemškim prebivalstvom.

Dosedanje zamudno reševanja členu 7 državne pogodbe in zlasti sedanji poizkus reševanja s pomočjo ugotavljanja manjšine potrjuje občutek, da se Avstrija še vedno ni odpovedala težnji po raznarodovanju slovenske narodne skupnosti; s tem otežuje koroškimi Slovincem že itak toliko štrapacirano lojalnost do države.

Zbor krajevnih odborov in zaupnikov soglasno izraža zaupanje predstavnikov obeh osrednjih organizacij in jim poverja nalogo, da v vseh možnih oblikah obveščajo svetovno javnost in pristojne mednarodne organe, da Avstrija skoraj 20 let po podpisu državne pogodbe ni izpolnila v njej vsebovanih obveznosti v korist narodnih manjšin, hkrati pa poziva državo matičnega naroda SRS, da z vso odločnostjo podpira upravičene težnje koroških Slovincem in jim nudi vso pomoč na vseh mednarodnih ravneh, da bo republika Avstrija končno pripravljena reševati naše probleme skupno z nami in ne mimo in preko nas.

Če bi odpovedala vsa prizadevanja na narodni in mednarodni ravni zaradi neevropskega zadržanja Avstrije, bi nujno nastala nova situacija. V zavesti svoje odgovornosti bi Narodni svet koroških Slovincem in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem v tem primeru ukrepala kot zvesta nosilca volje in teženj slovenske narodne skupnosti.

Naš tednik, Celovec, 10. okt. 1974, str. 2.

NA KOROŠKEM SKORAJ NI VEČ KRAJEVNIH TABEL

Sedemtrideset nemških krajevnih tabel in kažipotov na južnem Koroškem so prejšnji teden v noči na četrtek demontirale nepoznane osebe. V Podjuni je topografija nehala biti: dvojezični napisi so bili odstranjeni leta 1972 kot trn v očeh zvesto nemško mislečih včerajšnjikov, odstranitev preostalih nemških tabel pa je treba imeti za protest proti zavlačevanju izpolnitve členu 7.

V noči zatem so neznanci pomazali hišo namestnika slovenskega občinskega odbornika v Škofičah, Karla Pörtscha. Čeprav je varnostni direkciji točno znan krog storilcev — v noči poprej so v gostilni ozmerjali Pörtscha in ga dolžili, da dobiva podporo iz Beograda — je bila policija neuspešna.

Naš tednik, Celovec, 10. okt. 1974, str. 1.

Iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

JUGOSLAVIJA ZAOSTRUJE POLITIKO DO CERKVE

Zaostritev jugoslovanske cerkvene politike, ki jo je bilo doslej opaziti predvsem na Hrvaškem in v Bosni, zajema sedaj tudi vedno bolj Slovenijo. Glavna tarča režimskega napada je tednik *Družina*, ki ga izdajajo slovenski škofje. Ta glas katolicizma v Sloveniji je zaradi svoje priljub-

Ijenosti — *Družine prodajo* med Slovenci 130.000 izvodov na teden — partiji trn v očesu.

Poleti je začela oblast proti *Družini* kampanjo: oba ljubljanska dnevnik, ki ju prav tako kot vse ostale v Jugoslaviji vodi partija, sta isti dan obdolžila *Družino* zveze z emigrantskimi krogi. Kmalu zatem se je *Družina* znašla v preiskavi, ki se je raztegnila prek štirih tednov in med katero sta bila urednika Merlak in Klemenčič vsak dan znova zasliševana in uredniški arhiv dlakocepsko prebrskan.

Kot opravičilo za to akcijo so oblasti navajale sum o „finančnih nepravilnostih“. Ta sum so kasneje našli potrjen. Cerkvenemu listu so predvsem očitali, da je porabil presežek v karitativne namene, kar naj bi bilo prepovedano. Poleg tega so *Družino* obdolžili, da so našli v uredništvu sovražno emigrantsko literaturo. Pri tem gre predvsem za publikacije, ki jih slovenski cerkveni krogi v tujini izdajajo za tam živeče Slovence kot npr. za slovenske zdorce v Nemčiji.

Medtem sta morala urednika *Družine* izročiti svoja potna lista. Na vsak korak sta dan in noč vidno nadzirana. V cerkvenih krogih v Ljubljani imajo vtis, da hoče oblast urednika še pred pričakovano sodno obravnavo omehčati. Slovenski škofje se prav tako nahajajo pod pritiskom. Očitno jih hoče režim pripraviti do tega, da bi urednika, oba mlada človeka, ki so ju oni nastavili, pustili pasti.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 27. sept. 1974.

Z začudenjem in veliko zaskrbljenostjo so sprejeli katoličani v Jugoslaviji vest o policijski akciji proti slovenskemu cerkvenemu časopisu *Družina*. V krogih katoliškega prebivalstva spravljajo ta dogodek v zvezo z različnimi policijskimi akcijami in tiskovnimi kampanjami proti katoliškim listom v deželi.

Münchener Katholische Kirchenzeitung, München, 29. sept. 1974.

KOMINFORMOVSKA ZAROTA V ČRNI GORI

Sklep Kremlja, da odpokliče sovjetskega poslanika Dimitrija Sevjana, ki že enajst let pripada poslaništvu v Beogradu in ki je na glasu kot najboljše informiran in zares neodvisno delujoč sovjetski diplomat, velja v jugoslovanskem glavnem mestu kot kretnja popuščanja: seveda nezadostna spričo znatne jeze, ki še naprej traja zaradi sovjetske udeležbe pri pred kratkim odkriti „zaroti kominformovcev“ v Črni gori.

Bistvena želja sovjetskega vodstva nasproti Titu zadeva udeležbo ZKJ pri konferenci vseh evropskih komunističnih partij. Cilji, za katerimi pri tem stremi, so znani: obsodba kitajske partije in osamitev romunske partije. Tudi ko bi ne bilo znano, da je Edvard Kardelj, sedaj nesporni Titov namestnik, pri svojem potovanju v Moskvo od 1. do 9. septembra sovjetske želje spretno, a odločno zavrnil, bi bilo možno jugoslovansko držo do sovjetskih zahtev razbrati tudi iz drugih znakov.

Najprej je čutiti očitno ponovno približanje Romuniji že od Titovega obiska pri Ceausescu lanskega julija. Kardelj je v pogovoru z Brežnjevom napovedal obsodbo v odsotnosti in Sovjetski zvezi živečih spočetnikov črnogorske zarote, posebno Mileta Perovića in bivšega jugoslovanskega generala Moma Djurača, katerih izročitev je zahteval. Poleg tega je Kardelj zahteval dvostransko državno pogodbo s Sovjetsko zvezo o nadzoru prevratniških sil.

Brežnjev ni hotel ali ni mogel ugoditi nobeni od obeh Kardeljevih želja: vztrajal je pri tem, da nima Sovjetska zveza s „črnogorsko zaroto“ nobenega opravka. Zato je dozorel šele po Kardeljevem povratku 9. septembra v Titu sklep, obvestiti jugoslovansko javnost o zaroti, kar je storil v svojem govoru 12. septembra na Jesenicah.

Zarota je bila tedaj jugoslovanskemu vodstvu znana že osem mesecev. Prva opozorila so dobili jugoslovanski varnostni organi očitno že letos januarja. Februarja sta pri naštevanju sovražnikov govorila pomemb-

(Dalje na str. 42)

hovniki ter laiki, ki se za ekumenska vprašanja posebej zanimajo. Do sedaj so se že 11 let srečevali bogoslovci ljubljanske in beogradske fakultete. Ta srečanja so sedaj dobila širši obseg dela in prizadevanja, da bi skupno obhajanje Gospodovih skrivnosti in težnja za isto Kristusovo ljubeznijo vse združila v eno božje ljudstvo.

MARIBOR. — Upokojeni operni solist Slov. nar. gledališča v Mariboru Oskar Zornik ima violino posebne vrednosti. Ni sicer Stradivarijeva ali Amatijeva, temveč je njena vrednost v tem, da je bila leta 1915 izkopana izpod plaza, ki je pri Bovcu zasul več kot 200 avstro-ogrskih vojakov. Eden od ponesrečenih vojakov, verjetno znani avstrijski komponist Karl Zeller, je nanjo vgraviral na zadnji strani imena preživelih vojakov, letnice vojne in nekaj ornamentov. Violina je kljub mnogim „pretresom“ zelo dobro ohranjena. Njena vrednost pa še povečuje visoka starost. Zanj so Zorniku ponujali že veliko denarja (50 tisoč dolarjev), a jo hrani kot bogat spomin na svojega očeta.

MURSKA SOBOTA. — V pomurskem središču gradijo letos pet velikih objektov. Med prvimi gradijo obrat družbene prehrane z dnevno zmogljivostjo 5 tisoč toplih malic in 2 tisoč kosil. Drugi je nova pekarna z avtomatizirano peko. Murin obrat perila gradi halo z 9.000 m² za nadaljnjo specializacijo proizvodnje. Obenem odpira 400 novih delovnih mest. „Pomurka“ gradi novo tovarno mesne industrije. Z najmodernejšo tehnologijo klanja bodo zmogli predeleti 35.000 goveda in 150.000 svinj na leto za trg in konzerve. Peti pa je Lesno-predelovalna industrija. Maja letos je požar skoraj upepeljil lesno podjetje v Lendavi. Tega sedaj obnavljajo in modernizirajo. Večina teh obratov bo končana šele prihodnje leto.

NOVO MESTO. — V začetku oktobra so odprli v Dolenjski galeriji v Novem mestu arheološko

(Dalje na str. 42)

MOŽ IN GOLOB

Nekega dne je mož ujel goloba. Ko ga je držal v roki, je golob vzkliknil: „Prosim, nikar me ne ubijaj! Naj ti povem štiri stvari, s pomočjo katerih boš obogatel!“

„Katero so?“ je vprašal mož.

„Prva stvar: kar dobiš, moraš obdržati.“

Mož je odgovoril: „Vedno bom tako storil.“

„Potem,“ je dejal golob, „ne smeš si želeti, kar je nemogoče.“

„Ne bom jokal za tistim, česar ne morem imeti,“ je odvrnil možak.

„In tretjič,“ je nadaljeval golob, „vedno moraš najprej premisliti,

kar boš slišal, kajti slišal boš marsikaj, kar pa ne bo resnično. Izpusti me zdaj, da zletim na drevo, potem ti bom povedal še četrto!“

Tako je mož ptico izpustil.

„Katera je bila prva stvar, ki sem ti jo povedal?“ je vprašal ptič.

„Oh!“ je dejal mož, „rekel si mi, da moram obdržati, kar dobim.“

Golob se je zasmel in ga zavrnil: „Nisi tako storil. Izpustil si me. Zdaj ti bom povedal še četrto stvar. Tole je: v mojem telesu je kos zlata, tako velik kot tvoja glava.“

Ko je mož to slišal, ni nič premislil. Bil je jezen, pulil si je lase

in pričel jokati. „Zlat si, pa sem te izpustil,“ je vpil.

„Toda kaj sem ti še povedal?“ je vprašal ptič.

„Dejal si, da si ne smem želeti nič nemogočega,“ je odgovoril mož.

Nehal je jokati, golob pa ga je vprašal dalje: „Kaj je bila tretja stvar?“

Možak je pomislil, potem je zakričal: „Saj ni res! V tebi ni nobenega zlata!“

„Ne,“ se je zasmel golob in zletel.

Ljudska

o

BLAGOR DOMA, KDOR GA IMA!

20 dolarjev ali maša?

Toni Sailer je bil zmagovalec v slalomu na zimski olimpijadi leta 1962. Bogate Američanke, ki so v Avstriji preživljale zimske počitnice, so ga najele za smučarskega učitelja.

Razvajena Američanka, ki je zelo zaupala v moč svojih dolarjev, je s tovarišicami stavila, da bo Toni zaradi denarja pustil nedeljsko mašo. V soboto mu je rekla: „Jutri bi želela imeti uro od desetih do enajstih.“

„Mi je prav žal, a ob desetih ne morem.“

„Jaz bi pa rada prav ob desetih. Veliko mi je do tega. To uro bi dobro plačala.“

„Ne morem.“

„Premislite dobro, da vam ne bo žal! Dam vam 20 dolarjev.“

Toni je premišljal, kako bi bilo s tem denarjem pomagano njegovi materi. Nekaj časa je tuhtal, potem je rekel: „Velja! Ob desetih bom na smučišču.“

Res, drugo jutro je stal ob desetih ves žareč na domjenem mestu. Američanka je prišla zaspana in slabe volje iz koč. Nista dolgo vadila. Malo razočarana mu je izročila obljubljeno nagrado: „Nisem verjela, da boste zaradi denarja žrtvovali svoja železna načela.“

Seveda, 20 dolarjev je več vredno kot ena maša: te se lahko drugič udeležite.“

„O, ne, Miss Mellon! 20 dolarjev še daleč ni toliko kot ena maša. Poglejte visoko tam zgoraj tisto cerkev! Do tja je dve uri. Vstal sem pred peto. Bil sem pri maši gori in na smučeh prispel dol. Tako sem izpolnil nedeljsko dolžnost.“

Elegantno damo je postalo sram pred preprostim fantom, ki je imel tolik čut za dolžnosti in tolikšno ljubezen do matere. „Toni, dober človek ste. Vzemite še 20 dolarjev za vašo mamo! Pozdravite jo in ji povejte, da je lahko ponosna na svojega sina! Good by, Tony!“

VOLK IN MAČEK

Bil je lov. Volk je bežal iz gozda in prišel v vas. Na plotu zagleda mačka in reče: „Lovci me preganjajo. Povej mi, kateri človek v vasi je najboljši! Pojdem k njemu in ga prosim, naj me skrije.“

„Pojdi k Štefanu!“ svetuje maček.

„Ne, njemu sem jagnje pojedel.“

„Pa pojdi k Janezu!“

„Janezu sem voliča raztrgal.“

„No, pa k Marku, ki je zelo dober človek!“

„Njega bi bil skoraj ob konja pripravil.“

„Poskusi pri Petru!“

„K njemu tudi ne morem. Zadržal sem mu tele.“

„Ej, dragi moj!“ pravi maček. „Ti si vsakomur kaj slabega storil. Kako moreš zahtevati, da ti bo zdaj kdo pomagal?“

CIGANČEK

Ciganček pride v hišo in prosi jesti.

„Kaj bi rad, kruha ali mleka?“ vpraša gospodinja.

„Najrajši bi podrobil,“ se odreže ciganček.

Ljudska

POEZIJA

Tokio, Pariz, Havaji —
sami znameniti kraji.

A najlepši kraj je Lima.
Tja pošiljajo iz Rima
tovor vseh mogočih rim.
Čuden tovor. Kaj bi z njim?

Rime zlepijo in ukrojijo
v blagovžno poezijo.

Niko Grafenauer

KOROŠKA

Skoraj vsa Koroška pripada danes Avstriji, le na jugovzhodu se ga v Jugoslavijo. Po Koroški teče Drava. Na Gosposvetskem polju so naši pradedje ustoličevali svoje vladarje.

Celovec je bilo v preteklosti pomembno slovensko kulturno središče in je še danes. Tam je sedež vseh slovenskih organizacij, tam sta tudi Slovenska gimnazija in Mohorjeva družba (ustanovljena že l. 1851), ki izdaja in tiska slovenske knjige in časopise.

o

BOLJE DANES KOS KAKOR JUTRI GOS.

BOG JE POČASEN, A DOHITI.

ugani, če znaš!

Pod oknom je lesen gradič,
pogrinja mizo v njem fantič,
da se nasiti lačen ptič.

(Ptičja krmilnica)

Vsako jutro v jamo gre,
črn povrne se iz nje,
ker globoko pod zemljo
koplje črno nam zlato.

(Rudar)

Na zidu zlata kljukica,
v sebi morje vode ima.

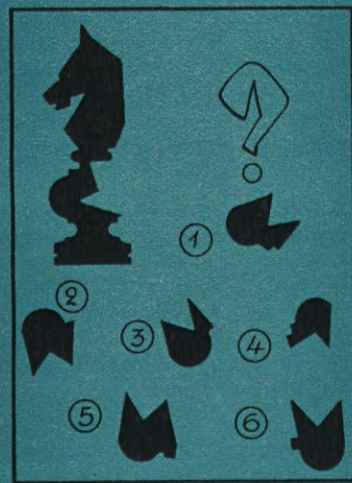
(Vodovodna pipa)

Na širni dobravi
je glava pri glavi:
učene nobene,
neumne nobene,
a vse so zelene.

(Zelnik)

REŠITEV UGANKE IZ PREJSNJE ŠTEVILKE: Odkružil se je košček lošča številka 2.

UGANKA: Od tega šahovskega konjička se je odlomil košček lesa. Kateri od šestih narisanih?

razstavo „Novo mesto v antiki“. Prikazane so bile bogate izkopanine iz rimskega časa. Te so bile odkrite na področju Novega mesta. Najdbe izvirajo iz grobišča sredi mesta, ki je bilo raziskano lansko in letošnje leto. Grobovi izvirajo iz 1. stol. pr. Kr. do 4. stol. po Kr.

PIRAN. — V Piranu so se letos že sedmič po vrsti srečali pisatelji in pesniki iz Jugoslavije, Francije, Sovjetske zveze, obeh Nemčij, Italije, Avstrije, Romunije, Bolgarije, Madžarske in Indije. Srečanja organizira slovenski center PEN in Društvo slovenskih pisateljev. V referatih so razpravljali o „protislovljih med pisateljem in sodobno civilizacijo“. Vse pa je izzvenelo v želji po trdnejšem nedeljivem prijateljstvu in medsebojni pomoči.

RADLJE. — Radeljska radijska postaja deluje že dvanajst let in se oglašča štirikrat na teden. Občane obvešča o vsem, kar je v občini in v sosednjih krajih novega. Sklenili so pogodbo za nakup kompletne študijske opreme, kar bo zlasti omogočilo lažje delo radijskim delavcem, razširitev prenosov in podobno.

SENOVO. — Na Senovem dograjujejo novo cerkev, posvečeno vstalemu Zveličarju. Z deli so začeli pred dvema letoma. Dosedanja cerkev je bila ob nastajajočem novem središču znatno premajhna. Verniki so priskočili na pomoč z delom in potrebnimi sredstvi.

SLOVENJ GRADEC. — Dela pri obnovi internega oddelka bolnišnice lepo napredujejo. Konec novembra bi tako pridobili 18 bolniških sob, endoskopirnico in izotopni laboratorij. Do leta 1976 bodo pridobili še 46 postelj za internistično ambulanto.

ŠMARJE pri JELŠAH. — Učenci in učitelji so sami pomagali pri dokončnem urejanju in preseljevanju v novo šolo, ki je bila zgrajena po potresu. S tem so prihranili veliko denarja, ki ga bodo

na partijska voditelja Balšević (v Zagrebu) in Dolanc (v Kragujevcu) o za javnost vsekakor presenetljivih državi nevarnih „stalinistih“ in „kominformovcih“ in njihovem rovarjenju. Marca so našli v ponesrečenem avtu nekega uradnika sovjetskega poslaništva v Beogradu propagandni material, ki je izhajal iz Sovjetske zveze.

Aprila se je potem vršil „kongres“ zarotnikov v hiši črnogorskega časnikarja Momčila Jukića v Baru. Tedaj in maja so se v vsej tišini vršile aretacije. Eden glavnih ciljev beogradske oblasti, s to akcijo ne motiti 10. kongresa ZKJ, ki so ga praznovali od 27. do 29. maja v Beogradu v znamenju enotnosti in navdušenja za Tita, je bil tedaj dosežen. Vsekakor pa so se morali poslužiti izrednih varnostnih ukrepov. Prve govornice o aretaciji stalinistov in kominformovcev so že tedaj krožile.

Jugoslovanska stran je nasproti sovjetskim tovarišem prispevala zelo veliko diplomatske umetnosti, potrpljenja in obzirnosti. Vendar ne gre sprevideti, da se čuti Tito to pot osebno prizadetega in surovo izzvanega.

Očitno je bila prva posledica tega, da je na dan Titovega govora na Jesenicah, 12. septembra, odpovalo odposlanstvo jugoslovanskih poslancev v Peking. To potovanje pod vodstvom podpredsednika jugoslovanskega parlamenta Dabčevića je dobilo s strani kitajskih gostiteljev nepričakovano težo: odposlanstvo so demonstrativno sprejele visoke osebnosti in javnost jih je viharno slavila.

Dabčeviću je bilo zagotovljeno, da Kitajska obsoja vse pojave „prevlade“ in da je vedno pripravljena Jugoslavijo v primeru vmešavanja in groženj od zunaj in zarote polno in celotno podpreti; da se Ljudska republika Kitajska čuti z Jugoslavijo povezana v „skupnem boju proti imperializmu in hegemoniji“.

Skoraj istočasno se je pojavil v Beogradu sekretar romunske partije za odnose z drugimi partijami Štefan Andrei z osebnim sporočilom Ceausescuja Titu. Tito ga je takoj sprejel in se z njim dalj časa menil.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 27. sept. 1974.

Zdi se, da jugoslovansko vodstvo za zdaj ni pripravljeno začeti s Sovjetsko zvezo odprt spor. Četudi se obe strani očitno trudita, da bi se ognili korenitemu poslabšanju odnosov, je pa jugoslovanski javnosti spet enkrat jasno, iz katere strani je neodvisnost dežele dejansko ogrožena.

Poleg tega je afera okrog „stalinistične nasprotna partije“ — po svoji daljnosežnosti ne brez pomena — znamenje, da je tečaj „ponovne ideologizacije“ in demonstrativne naslonitve na vzhodni blok, čeprav brez predaje blokovne nevezane politike, tečaj, ki ga je Tito tako silno gnal, utrpel težak udarec, katerega posledice na jugoslovansko notranjo in zunanjo politiko bo še dolgo čutili.

Der Bund, Bern, 15. sept. 1974.

Zarota ni omejena na že običajno Rusom naklonjeno Črno goro, ki so jo tamkajšnji komunisti pod Milovanom Djilasom že l. 1941 hoteli priključiti Sovjetski zvezi kot sovjetsko republiko. „Žal,“ je dejal predzadnji teden v svojem predavanju neki general na zborovanju častnikov v Zagrebu, „je ta izdaja prekoračila meje Črne gore. Sedaj se vršé preiskave na Kosovem, v Srbiji, Bosni in na Hrvaškem. Tovariši, bodite čuječi!“

Ko je Tito pretekli teden obiskal na zagrebškem velesejmu sovjetski paviljon, je zavrnil roko poslaniku Stepakovu. Moskovski vojaški časopis *Rdeča zvezda* pa je močno opozoril na to, da so leta 1943 in 1944 sestavili v Sovjetski zvezi dva bataljona iz 3.200 jugoslovanskih državljanov — za osvoboditev njih domovine ob strani sovjetske armade.

Sovjetska armada je imela pretekli teden svoje demonstracijske manevre, ki so se že drugje obnesli: na Madžarskem je naredilo 50.000 mož z oklopniki in vozili za na kopno in za v vodo poskus pohoda proti jugozahodu, v smeri proti jugoslovanski meji.

Spiegel, Hamburg, 23. sept. 1974.

Za osrednje ozemlje Slovenije so bili napovedani obsežni manevri redne

ljudske armade in iz civilnih enot obstajajočih ozemeljskih čet. Po uradnih podatkih gre za običajne jesenske vaje, pri katerih bo „sodelovalo celotno prebivalstvo te pokrajine“.

Od začetka tedna (30. sept.) se vrše v zahodni Madžarski skupni manevri „določenih štabov in čet madžarske ljudske armade in začasne, na Madžarskem utaborjene sovjetske vojaške skupine Jug“. Na te manevre so jugoslovanska množična obveščevalna sredstva opozorila v pozornost vzbujajoči obliki.

Süddeutsche Zeitung, München, 5./6. okt. 1974.

MIHAJLOV SPET ZAPRT

Jugoslovanskega pisatelja in disidenta Mihajlova so zaradi državi sovražne propagande in dozdevnih zvez s skupinami v tujini spet zaprli. To je potrdil Mihajlovov odvetnik Barović v Beogradu.

Očitno se bo moral štiridesetletni pisatelj, ki je zaradi svojega potegovanja za „demokratski socializem“ in zaradi svoje kritike enopartijske oblasti odsedel že več let ječe, zagovarjati zaradi nekaj člankov, ki so izšli v zahodnih publikacijah.

Mihajlov je sprožil zadnje govornice v začetku avgusta, ko je prosil v pismu Tita za zaposlitev ali za dovoljenje za izselitev.

Süddeutsche Zeitung, München, 9. okt. 1974.

Za moža, ki so ga v okovih kot težkega zločinca pripeljali pred preiskovalnega sodnika in državnega pravdnika v Novem Sadu, niso zasliševanja in bivanja po zaporih nič neobičajnega več. V svojem zavzetem boju proti komunističnemu totalitarizmu in v potegovanju za „svobodni socializem z večstrankarskim sistemom“ je prišel Mihajlov vedno znova v spor z državno oblastjo in se je tako sam postavljaval v nevarnost.

Mihajlova „življenjska skušnjava“, da more „přiti nekdo s političnimi članki laže v zapor kot do denarja“, se je, tako se zdi, znova potrdila. Najnovejša obtožba vsebuje neke vrste zmes vseh prejšnjih očitkov. Štiridesetletnega političnega pisatelja sedaj obtožujejo, da je z objavami v ruskem emigrantskem časopisu *Posev* (*Setev*, kraj izhajanja: Frankfurt) gñal protidržavno propagando in da je vzdrževal zveze s skupinami, katerih delovanje je usmerjeno proti Sovjetski zvezi in proti drugim socialističnim državam, tako tudi Jugoslaviji“.

Nasproti preiskovalnemu sodniku ni Mihajlov nikakor izpodbijal svojega načelnega odklanjanja in obsojanja sovjetskega sistema. A zelo odločno se je upiral očitku, da bi bil navezoval podtalne stike z emigrantskimi krogi. Vsi članki o vzhodnopolitičnih in jugoslovanskih snoveh, ki jih je *Posev* ponatisnil („Nevarnost ponovne stalinizacije“, „Vihar prihaja“), so bili že prej objavljeni v resnih ameriških časopisih. Na za to izplačano nagrado pa je Mihajlov navezan, ker mu ne da Beograd nobene možnosti zaposlitve ali izselitve.

Süddeutsche Zeitung, München, 10. okt. 1974.

Mihajlov je živel zadnji čas umaknjen, brez možnosti objavljanja, na deželi. Tako se človek ne čudi, če ve, da gre pri njegovi aretaciji za prijateljsko kretnjo nasproti Sovjetski zvezi, katere tajne pripadnike (32 kominformovcev v Črni gori, op. NL) je bilo treba prav tako vtakniti v ječo.

Tudi v kazenskem sodstvu ima Jugoslavija pred očmi pravično izravnavo: nevpilni pisatelj svoje potf proti 32 zarotnikom.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 10. okt. 1974.

MOSKVA JE KRAJŠALA TITOV INTERVJU

V Beogradu je zbudilo začudenje dejstvo, da manjka pri nekem Titovem razgovoru z zastopnikom sovjetskega vojaškega časopisa *Krasnaja zvezda* pri prvotnem besedilu zadnji stavek: „Plodno sodelovanje (med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. — op. NL) se bo razvijalo samo v duhu polne enakopravnosti, medsebojnega zaupanja in razumevanja.“

Süddeutsche Zeitung, München, 14. okt. 1974.

uporabili za nova učna in telovadna sredstva.

VELENJE. — Letos so praznovali petnajstletnico novega Velenja. V zadnjih petnajstih letih se je Velenje letno povečalo povprečno za okrog tisoč prebivalcev. Letos je Velenje doseglo in preseгло 20 tisoč prebivalcev.

VELENJE. — V Velenju gradijo pred avtobusno postajo nasproti bencinske črpalke veliko prireditveno dvorano 60 x 60 m. Nameñjena bo za večje razstave in sejme, za velike prireditve, kulturne in športne nastope.

VRTOJBA. — Tu bodo začeli graditi nov mednarodni mejni prehod. Postal bo stičišče jugoslovanskega in italijanskega cestnega omrežja.

VONARJE. — V jeseni bodo pričeli z deli za zajezitev Sotle pri Vonarjih blizu Podčetrka. Jez bo visok 15 m, za katerim se bo na površini 20 km² nabiralo 8,7 milijona m³ vode. Jezero bo dolgo 6 km, široko pa od 600 do 800 m. Preselili bodo 40 kmetij. S tem bodo preprečili poplavljanje Sotle, omogočena bo velika namakalna mreža in, kar je za ta predel najbolj važno, bodo iz njega zajemali ogromne količine pitne vode.

VRANJE pri SEVNICI. — Na Ajdovskem gradu potekajo že štiri leta arheološka izkopavanja pod vodstvom Narodnega muzeja v Ljubljani in münchenskega Inštituta za prazgodovino. Dosedanja odkritja so dala najpomembnejše podatke v Srednji Evropi o pokristjanjevanju ter zatočišču Rimljanov pred Slovani.

ŽALEC. — Tu začenjajo z gradnjo novega naselja, oz. dela mesta, v katerem bo prostora za 4.800 ljudi — toliko, kolikor jih ima naselje danes. Gradili bodo proti Gotovljam in tako rešili več problemov zaradi zemljišč. Na eni strani bodo blokovne gradnje družbenih in zasebnih stanovanj, na drugi pa trgovski, gostinski in poslovni objekti. Gradnja je predvidena za nadaljnjo dobo desetih let.

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki ih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslavlani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 5 besed) je: 40 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● **PREVAJALSKA PISARNA** v MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifferstraße 21, tel. 14 13 702.

● **SLOVENSKE, HRVAŠKE IN SRBSKE** EKSPRES-PREVODI, sodno overovljeni: sodni prevajalec in tolmač **MILENA GRATZA**, 8 München 50, Menzingerstr. 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajska postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstraße) ali 75 (Eversbuscherstraße).

● **SLOVENSKE FANT**, 32/172, dobrosrčen, intelektualca, z bivališčem in zaposlilvijo v Zahodni Nemčiji, želi poznanstva s poštenim slovenskim dekletom. Zaželen je kuharica, gostinca ali kateri koli drugi poklic. Pišite s priloženo sliko na naslov: **Simon Tratnik**, 68 Mannheim-Käfertal, Postlagernd, BR-Deutschland.

● **ZAPOSIM** takoj dva vestna in pridna **GOZDNA DELAVCA**. Zaželeno poznanje ravnanja z motorno žago. Plača po dogovoru. Stanovanje preskrbljeno. Naslov posreduje uprava **Naše luči**, če pošljete pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani levo spodaj. (Štev. 29)

● **SLOVENCEM V PARIZU IN OKOLICI**: Kdor se hoče temeljito naučiti

voziti in to pri slovenskem inštruktorju, naj se obrne na **FRANC AUTO ECOLE**, 39 rue de Maubeuge, Paris 9°, tel. 878-95-93, métro Cadet ali Poissonnière.

● Ugodno **PRODAM HIŠO** v Mariboru. Informacije po telefonu, ZR Nemčija, okolica Münchna, številka 08106 — 17 84.

● **PRODAM 460** ha **POSESTVA** s HIŠO, velikim gospodarskim poslopjem pri asfaltirani cesti, železniški postaji, v občini Ljutomer, Slovenija. Električna in vodovod v hiši. Razen travnika je vse okoli hiše. Ravnila. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani levo spodaj. (Štev. 30).

● **PRODAM** praktično dvosobno **STANOVANJE S KUHINJO**, kopalnico, balkonom in posebnim vvhodom v Zg. Šiški, Ljubljana. Informacije daje **Ivan Hozjan**, Rue des Cloutiers 113, Retinne 4621, Liege, Belgique.

● **PRODAM** nedograjeno HIŠO v središču Maribora. V pritličju hiše so predvidene avtomobilske delavnice. Informacije daje **Franjo Horvat**, Vinarska 3a, 62000 Maribor, Slovenija, Jugoslavija.

● **PRODAM** dvonadstropno HIŠO (8 sob, 2 kopalnici) z vrtom, v Mariboru. Lepa lega. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 31).

VSE ZA ZDOMCE

(Nadaljevanje s 30. strani)

Kasneje sem govoril še s številnimi slovenskimi družinami in opazil, da otroci, zlasti tisti, ki so rojeni v Nemčiji, ne govore več po naše ali pa slabo.

„Ves dan delam, žena tudi, otroci so v šoli in v vrtcu, kjer so v nemški družbi, in tako pač slabše razumejo po naše,“ mi je povedal zdomec.

Tako so povedali tudi drugi.

Na odru pa so veselo igrali polke in pelli.

Ljubljanska banka je razdeljevala svoj propagandni material in točili so domačo kapljico.

Znanec iz Ljubljane, ki tudi živi med zdomci, se mi je pohvalil, da imajo v kraju, kjer živi in dela, kegljaško društvo.

„Vsak teden enkrat se dobimo in kegljamo,“ je povedal in dodal, da je to zelo dobro.

„Moj sin se je prav tam naučil slovensko šteti,“ je dodal.

Izvedel sem še, da bomo Nemce kmalu potolkli tudi na njihovem področju. Letos ali prihodnje leto bo namreč deseto leto, odkar so začeli naši delavci množično odhajati začasno delo v tujino. Po nemških zakonih pa lahko dobi tujec po desetih letih bivanja v Nemčiji tudi nemško državljanstvo.

„Ali menite, da bodo naši ljudje jemali nemško državljanstvo?“ sem vprašal vodjo nekega slovenskega kluba.

„Nekateri, ki imajo tu hiše in dobre službe, skoraj gotovo.“

„Ni škoda, da bomo na ta način izgubili marsikaterega Slovenca?“ sem spraševal dalje.

„Splah ne,“ je odvrnil, „saj bomo na ta način lahko zelo spremenili Nemce, po njihovih žilah bomo poglani našo kri in premagali jih bomo na njihovem terenu.“

„Kaj pa če jih ne?“

„Potem bo tako, kot je zdaj. Enkrat na leto se bomo dobili in zaigrali in zapeli po domače.“

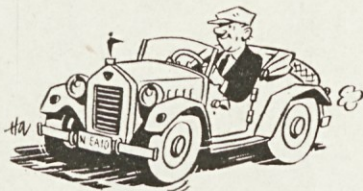
Evgen Jurič

?

V STAREM AVTU

V svojem starem avtu se je peljal g. Blažič po deželi enakomerno in ne prehitro. Slučajno je pogledal na kilometrski števec. Ta je kazal 15951 km.

„To je pa zanimivo,“ je brundal, „številka, ki jo lahko bereš

od spredaj in od zadaj enako. Take ne bo spet brži!“

A v tem se je zmotil. Dve uri kasneje je kazal števec spet številko, ki se je z obeh koncev enako brala.

S kakšno poprečno hitrostjo je g. Blažič vozil?

SLUGA PAVEL

Sluga Pavel se je odločil, da se po 10 mesecih službe poslo-

vi od svojega dosedanjega gospodarja. Baron mu je plačal za ta čas 2450 mark in mu poleg tega dal lepo obleko. Ko je bil Pavel službo nastopil, mu je baron obljubil 3000 mark plače in novo obleko.

Na poti do svoje sobe je jel Pavel premišljati, kako visoko mu je gospodar zaračunal obleko.

Kako visoko?

IZVOLJENA SVETOVALCA

Pred kratkim je šest upravnikov nekega kluba volilo izmed sebe dva svetovalca. Vsak volilec je moral zaznamovati dve imeni in izvoljena bi bila tista dva, ki bi dobila največ glasov. Čeprav ni nobeden od šestih volilcev zaznamoval svojega imena, se je zgodilo, da je sleherni od njih dobil po dva glasova. Tedaj so se zatekli k žrebu, ki je odločil ravno tista dva, za katera je glasoval Brodnik.

Anžè je dal en glas Dolinarju, ne da bi dobil zase njegov glas. Finžgar in Cesar sta dala po en glas tistemu, ki je volil Anžeta in Dolinarja. Finžgar, ki sta ga volila Cesar in Esih, je dal en glas temu zadnjemu.

Katera dva svetovalca sta bila izvoljena?

POKER

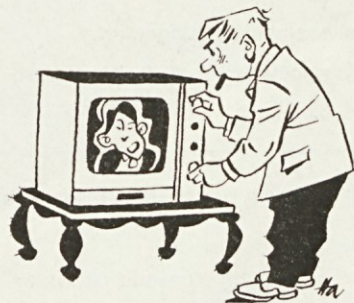
Šest mož sedi okrog okrogle mize in igra poker.

Peter je zraven Danijela. Tisti, ki sedi zraven onega nasproti Jakoba, sedi nasproti Jakobovega brata. Benedikt sedi nasproti Petra, ki je ob strani moža, sedečega poleg tistega, ki je nasproti Jakoba. Edo je nasproti osebe, ki sedi zraven onega, ki je ob strani moža, sedečega nasproti Jakobovega brata.

Kako so razvrščeni okrog mize?

TV-APARAT

G. Poznič je kupil star TV-aparat za 190 mark. Ker mu ni

bil všeč, ga je prodal še isti dan prijatelju za 200 mark. Kmalu pa ga je ta prinesel nazaj. G. Poznič ga je vzel za 180 mark nazaj.

Aparat je bil vreden 190 mark. Koliko je g. Poznič pri njem zaslužil?

NOVCI

Marijan vzame na slepo iz žepa nekaj novcev in pravi Drago, naj ugame, ali je število novcev v njegovi pesti sodo ali liho.

Kaj mora reči Drago, da bo z večjo verjetnostjo uganil?

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

NOGOMETAŠI: 12 iger.

OTROCI IN STARŠI: Tri prave uvrstitve niso možne. Kdor ugame tri uvrstitve, je s tem našel že tudi četrti fotografski par.

STAVA OB BRIDŽU: Če štiri igralce zaznamujemo s črkami A, B, C, D, je možnih šest naslednjih razvrstitev okrog mize:

Z lahkoto ugotovimo, da bi bili v 2., 3., 4., 5. in 6. primeru vsaj po dve trditvi resnični. Izjema je le prva razvrstitev, pri kateri je resnična samo ena trditev, in sicer peta: Dušan je imel za soigralca Borisa.

URA: Več kot šest ur nobena ura ne zaostaja: potem z ozirom na položaj kazalcev prehitveva. Gospod Poznič je bil zdoma 16 dni.

Erscheinungsort: Klagenfurt.

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W. 9. (Tel. 01-735-6655)

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 3112 Gratwein bei Graz (Tel. 0 31 24 - 23 59).

Anton Miklavčič, Kappelleng. 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 0 47 62 - 3 34 62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič („Korotan“), Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II. 1010 Wien I (za cerkvijo Am Hof).

Janez Žagar, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).

Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalir, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Franco Bergant, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 - 32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 420 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 02 132 - 64 09 76).

Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 89).

Jože Bucik, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 89).

Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 34 2 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065/2-19-55).